

Telefon: (416) 530-4222
Denní zpravodajství
a záznamník: (416) 530-0202
Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@io.org

(Registration/Sales Agreement # 10 121)

Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním rohu štítku!

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 9.

(88.)

Vol. 5.

satellite

1-416

Thursday,

May 4,

1995

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Proměněný Kafka...

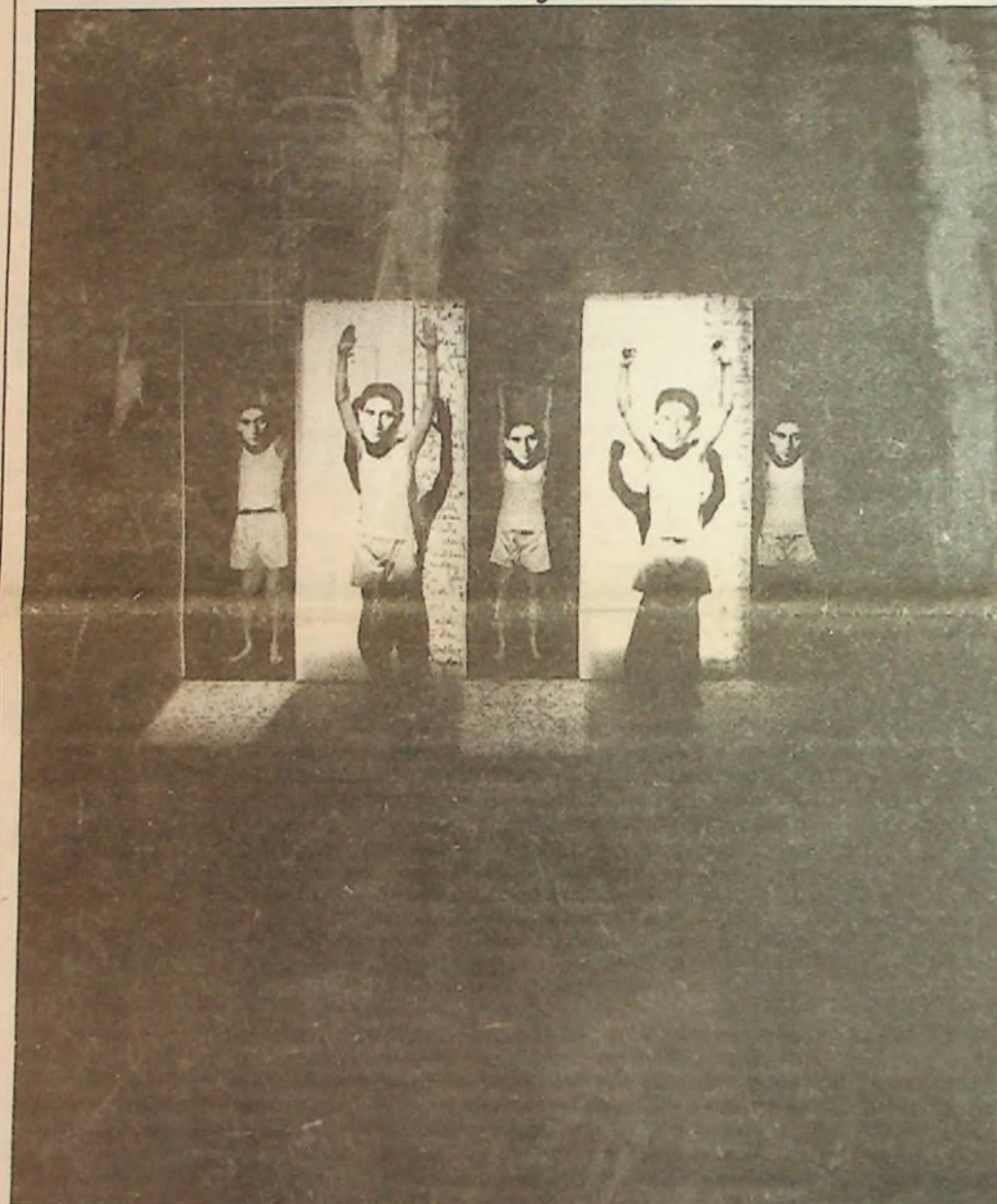

Foto: Jacques Oulé

Ústředním příběhem pro dílo Franze Kafky je příběh o dveřníkově v závěru *Procesu*. Příběh osamělého člověka, který se snaží dostat do Zákona. Příběh úředníka K., který je odsouzen, aniž by se něčím provinil. Jindy je to zase zeměměřič K., který se marně pokouší dostat do Zámku. Kafka v *Dopisech Mileně* vypráví o svém snu, kdy se s ní chtěl setkat, ale jakási neviditelná okolnost tomu bránila. Poslední slovo revolty v Kafkově snu bylo: „Stejně nepřijdu!“ Podobné pocity vyjádřil italský režisér Michelangelo Antonioni o téměř půl století později ve *Zvěštině* (*Blow-Up*, 1966). Opět zde stojí osamělý člověk-fotograf, který se nemá komu světit se svým objevem mrtvol. Ani on nemůže vstoupit do zákona. Osamělost je člověku souzena a jedinou obranou proti ní je její odhalení nikoliv její zamaskování - jakési její znásobení, zmnožení či splynutí s davem.

Jan Komárek se ke Kafkovi vrací a právě na charakteristické postavě Kafky ukazuje nesmyslnost této cesty. Kafka na jevišti zdvojený nebo ztrojený, či celý zástup Kafků vypadá komicky. Vše je jakoby znásobené jak v počtu aktérů, tak i v počtu akcí, které herci absolvují: „Kafkové“ vstupují do dveří, ale nedaří se jim to. Pokusy musí zopakovat. Několikrát - do nekonečna a v okamžiku, když se jim to přece jen podaří je to nejisté a v Komárkově pojetí je cítit, že toto opět není řešení. Proto musí přijít nová proměna, nové pokusy o řešení, nové pokusy o výstupy po žebříku, či nové pokusy o nalákání milence, který se nemá k činu. *Metamorphosis of a Shadow* není zpracováním Kafky, ale je to představení, které se pokouší s Kafkou komunikovat a hovořit. Do jaké míry se tento úkol Komárkovi podařil splnit, musí divák posoudit sám a jestliže bude mít pocit, že vyjadřuje něco, co sám cítí a co sám nedokáže přesně definovat, pak toto vyjádření má hodnotu, bez ohledu na to, jestli se jedná o avantgardní představení nebo ne.

Metamorphosis of a Shadow můžete vidět do 7. května v divadle Passe Muraille, 16 Ryerson Ave., Toronto. Tel.: 504-PLAY (7529).

Aleš Březina

PŘED KONGRESEM ČSK

V květnu se bude v Kingstonu konat pravidelný kongres Československého sdružení v Kanadě. Stále se naskytají nové a nové otázky, k čemu vlastně má tato organizace sloužit. Objevují se různé tendence a buď tento nebo některý z příštích kongresů bude muset tyto otázky řešit. Na budoucí úlohu ČSK se naskytá několik pohledů. Česká strana vidí hlavní úlohu Sdružení v propagaci ČR v zahraničí. Neslibuje si mnoho od ekonomické aktivity, zde spoléhá více na torontskou Kanadsko-českou obchodní komoru. Při kulturních stycích je k tomuto účelu vhodnější Masarykův ústav ve Scarborough. Úloha Sdružení a torontské odbočky by tedy měla spočívat v tom, že vytváří kontakty mezi krajany a českými představiteli, což se podařilo např. při návštěvě ministra zahraničních věcí J. Zieleniece.

Jestliže je kontakt mezi Sdružením a českými zastupitelskými úřady dobrý, pak se nedá totéž říci o styku se slovenskými diplomaty, kteří zatím Sdružení více-méně ignorují a ani o návštěvách slovenských představitelů řádně neinformují. V tomto ohledu je jednou z úloh Sdružení navázat lepší kontakty se slovenskou stranou. V otázce styku s českou stranou je primární otázka občanství. V důsledku špatného zákona řada Čechů žijících v Kanadě občanství ztratila. Znamená to, že prakticky ztrácejí možnost navrátit se žít do země, z které přišli. Dokonce se musí policejně hlásit při návštěvě staré vlasti. Nemohou cestovat ani z jedné půlky bývalé republiky do druhé. Za vízum pak musí zaplatit od 50 do 90 dolarů. Někdy musí mít i tři víza.

Zákon, který pravděpodobně v civilizované Evropě nemá obdoby, že občan, který získá jiné občanství ztrácí občanství země, kde se narodil, by měl být co nejdříve zrušen nikoliv pouze kvůli Čechům žijícím v zahraničí, ale také vzhledem k tomu, že poškozuje zájmy ČR ve světě. Další úloha ČSK je při jednání s kanadskými úřady: Od pádu Berlínské zdi se přestaly v Kanadě plnit Helsinské dohody tak, jak se plnily před tím. Helsinská konference je něčím, o čem dnes oficiální místa nejen v Kanadě, ale i v USA a v Evropě nechtějí slyšet. Klasickou otázkou, kde nejsou dodržovány tyto dohody je slučování rodin. Dokonce jsou známy i případy, že rodinným příslušníkům je odepřeno vízum k návštěvě bratra či sestry, což se v Kanadě před listopadem prakticky nikdy nestalo. Ironií je, že se mnohdy jedná o rodiny, které v důsledku nabytí kanadského občanství ztratily občanství české. Je nutné, aby rovněž zmizela podmínka trvalého zaměstnání, které vyžaduje kanadské velvyslanectví v Praze pro udělení víza, což nápadně připomíná dobu minulou. Jako kanadští občané zrušení podmínky trvalého zaměstnání pro udělení víza můžeme od kanadských úřadů požadovat.

ČSK má rovněž za úkol podpořit ostatní české a slovenské organizace v zahraničí, které se zastávají základních práv svých členů. Ať již jde například o americké Čechy v boji za získání dvojího občanství, pomoc Čechům v Chorvatsku nebo Slovákům na území bývalé Jugoslávie či našim krajanům na území bývalého SSSR.

ČSK by se mělo stát nejen mostem mezi námi a domovem, ale i mostem mezi Čechy a Slováky zde v Kanadě, místem kde by docházelo k dialogu a kde by si obě strany vyjasňovaly svá stanoviska.

Aleš Březina

Byli bychom rádi, kdyby naši čtenáři pomohli při hledání nové orientace Sdružení a zaslali na adresu Sdružení návrhy, čeho by se měla další činnost ČSK týkat. Zde je několik pomocných bodů.

- 1/ Sdružení by se mělo soustředit na politické aktivity (návštěvy politických představitelů).
 - 2/ Na možnost získání dvojího občanství pro novější členy Sdružení.
 - 3/ Na zlepšení podmínek pro Kanadany při návštěvě ČR (zrušení hlášení pobytu atd.)
 - 4/ Na odstranění vízové povinnosti mezi Kanadou a ČR/SR.
 - 5/ Na restituce
 - 6/ Na zlepšení vztahů mezi Čechy a Slováky.
 - 7/ Na zlepšení podmínek při udělování kanadských víz pro české občany.
 - 8/ Otázku branné povinnosti pro české občany žijící v zahraničí.
 - 9/ Důchody.
 - 10/ Ostatní..... (vypište).
- Nová adresa torontské odbočky ČSK je:
ČSK, 1542 Bloor St. W., Box 1, Toronto, Ont., M6P 1A4.

satellite 1-416

Contract # 461768
(Registration/Sales Agreement
10 121) -
P.P.I.C. Accounts # 923 98-99
Paid in Toronto
CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE
P.O. Box 176, Station "E",
Toronto, Ont. M6H 4E2
Toronto: Tel.: (416) 530-4222
Denní zpravodajství
a záznamník: (416) 530-0202
Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@io.org

Praha - Tel.: (422/02) 77 74 76,
Tel./Fax/Záznamník: 77 09 29
Aleš Brežina - redaktor;
Advertising rates:
1.30 CDN \$ per line/col.
(15.60 per inch/col.)
Předplatné: v Kanadě \$ 22,-
pro ostatní svět \$ 30,-

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church), 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Duchovní Martin Aláč. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Střední biblická hodina v 19:30, tel.: (416) 767-2027 nebo (905) 454-4610.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church): Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: **Rev. B. Castello.**

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5215 Springbok Cres, Mississauga, Ont. L4Z 3J8. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) v St. Jude School, 175 Nahani Way, Mississauga. Duch. správce: **Farán: V. Dančo S.J. a P. Záhoranský S.J.,** tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: **Rev. František Blažek.** Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostel augsburgského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. **Rev. Ladislav Kozák,** Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský řecko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: **J. Papulay,** tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolické bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: **Rev. J. Šach,** St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice (Lyndale a Hlinčey): 3. neděle v 9:00.

Povídání o Hrátkách s čertem

B. Máca a Z. Novotná v Hrátkách s čertem.

Foto: Dáša Kosová

Kalendář

Toronto:

TV

Okno-Maclean Hunter Cable 10
Každý pátek 19:30

Události

18.4. (út) -7.5. (ne.) 20:30
Metamorphosis of a Shadow
Sound Image Theatre
& Theatre Passe Muraille
Tel.: 504-PLAY *

4. 5. (čt.) a 6. 5. (so.) - 20:00
Jiří Bělohávek
s Torontským symfonickým
orchestrem.
Roy Thomson Hall. *

4. 5. (čt.) 20:00.
Y. SIMONOVÁ a M. DROBNÝ
OD SEMAFORU PO VLACHA.
Hospoda u Vlastičky (416) 504-0870 *

6. 5. (so.) 19:30
Y. SIMONOVÁ a M. DROBNÝ
OD SEMAFORU PO VLACHA.
Sv. Václav *

7.5. (ne.) 13:30
Valná hromada MMI.
Masaryktown *

11. 5. (čt.) 19:30
Večer obrazů a poezie
Dámský odbor
Nové divadlo:
Z. Novotná, T. Mašek, B. Máca
Obrazy: M., A. a J. Gabánkovi
Režie: M. Kubík
Heliconian Hall
36 Hazelton Ave. *

11. a 12. 5.
Konsulární dny v Kampeličce
740 Spadina Ave. *

14. 5. (ne) 19:00
Y. SIMONOVÁ a M. DROBNÝ
OD SEMAFORU PO VLACHA.
Masaryktown *

Konsulární dny v Torontě
se budou konat ve dnech
11. 5. -12. 5. 1995
v prostorách Kampeličky
(740 Spadina Ave.)
Pokud si chcete domluvit
schůzku, zavolejte na číslo:
(416) 925-0557.

Začalo to s Janem Drdou. Nejen proto, že tu hru napsal, ale také proto, že jeho politický a snad lidský profil je při nejmenším kontroverzní. Jak uvedl A. C. Nor v prvním díle svých pamětí *Život nebyl sen*, za Protektorátu patřil spolu s Václavem Rezáčem mezi nejprivilegovanější členy Syndikátu českých spisovatelů. Hned po skončení Druhé světové války udělal v Syndikátu puč, vyhlásil Revoluční výbor a sám sebe jedním z mluvčích Syndikátu. Současně začal s vylučováním. Odpověděl mu tehdy 76letý Karel Scheinpflug, nepochybně jeden z nejsvětějších zjevů své generace: Cituji A. C. Nora (str. 451) *Řekl asi: „Pánové Drdo a Rezáče, to čeho jste se dnes dopustili, zůstane skvrnou na cti českých spisovatelů a bude jim k hanbě, protože je to čirý gestapismus...“ A rezignoval.*

Ale tento celkem hnusný člověk Jan Drda napsal alespoň dvě hezké věci *Městečko na dlani* a *Hrátky s čertem*. Nechceme sami sebe připravit o hodnotná díla, bylo by nemoudré zavrhnout literární práce, i když jejich autorem je člověk, kterým opovrhujeme. Proto jsme se rozhodli *Hrátky s čertem* - ostatně už po druhé - hrát. A naši diváci, soudě podle reakce, s námi souhlasili.

Soubor Nového divadla tvoří v torontském životě osobitou skupinu. Jsou (nebo vlastně jsme) to roztočiví živočichové - každý jiný. Ale droga tvoření něčeho pěkného nás spojuje jakoby chom byli jedna rodina. Vříme na sebe, pomáháme si a když je po sezóně, je nám smutno.

S kým začít? S režisérem Pavlem Králem a asistentem režie Majou Breinerovou. Rozšířili tu hru, honili nás, nadávali nám, hladili nás. Také jsme se dozvěděli, proč Pavel a celá řada členů jeho rodiny byl odsouzen na dlouhou řadu let do vězení. Navštívila je tetička z Vídně a rod Králův byl obviněn z velezrady a špionáže. Samozřejmě bez důkazů, poněvadž žádné neexistovaly. Jana Fabiánová navrhla kostýmy, Markéta Platilová je malovala, dámské úšila Jana Fabiánová, pánské Vladislav Foltýn. Představení řídila rukou pevnou, ale laskavou Dáša Beláčíková, světla obstaral Jakub Hübschman, zvuky (často hrůzostrašné) Ivo Mejzr, plakáty a program pořídila Zuzana Novotná, zvukové efekty a montáž Milo Kubík, kouzelnou scénu vytvořil Pavel Šnajdr a hudbu Josef Musil a Bohdan Zatočkaněk. Za oponu zodpovídal Petr Kohout a korunku pro princeznu zhotovila Jarmila Onley.

Zuzana Novotná také vytvořila postavu mladého dáblského důstojníka Lucia a moc se jí povedla, i když jednou či dvakrát ji z pusy vylétla čertům zakázaná slova *Ježíšmarja*. To se ostatně povedlo i trochu senilnímu Belzebubovi Pavla Krále (měl toho požehnaně), který se v jednom okamžiku dovolával Boha. Proč oba okamžitě nezmizeli v pekle do smrti, nepochopím. Jako Káča zazářila Jitka Brychtová, která poslední představení hrála s hrdinskou disciplínou (bylo jí hrozně zle). Lenka Kimla byla rozkošná princezna. Bohouš Máca podal svůj standardně vynikající výkon přes to, že mu těsně před premiérou zmizela dragounská čepice. Milan Chrák byl k popukání jako loupežník Sarka-Farka, zvláště v noční košili své nebožky ženy, Jiří Škoda byl neodolatelný venkovský čert Kaborund. Julek Munster bude asi navržen na *Oskara* za svůj výkon motorizovaného anděla Teofila, jehož startování a přistávání by ospravedlnila dvojnásobnou cenu vstupenek. Jiří Benda byl gestapácký násilnický dáblský rádce Belial (také si přivydělával jako královský lovec Hubert) a Jan Šmíd byl stejně znamenitý v roli úlisného zastánce psychologické školy nátlaku dr. Spilfemuse. A pak tu byli všichni výborní čerti i nižších kategorií: Věra Kohoutová, která vedle toho hrála mámení pekelné (sváděla poustevníka koláči), zadlužený čert Josef Kozelka, čert vdovec Julius Szeker, čert chrapoun Martin Bonhard a čert s vidlemi Helena Suchá. A nesmím zapomenout na čerta a čertovo kvítko, Petru Breinerovou.

Poustevník z ní měl panický strach. Svůj kritický širák musím smeknout před druhým mámením pekelným, tanečnicí Zuzanou Borovjakovou. Poustevník ji málem podlehl.

A ještě bych chtěl hodit kytku našemu publiku: byli jste pozorní a vnímaví a neskrblili jste potleskem. Dvěma slovy: ideální publikum. Děkujeme!

Hrátkami s čertem (čtyři velmi úspěšná představení) byla zakončena 25. sezóna Nového divadla. Je to hezký pocit vědět, že dvacet let jedeme bez podpor a grantů. Samozřejmě děláme všechno zadarmo (až na pár dolarů, které po každé hře dostaneme jako příspěvek na benzin nebo tramvaj. Zmiňuji se o tom jen proto, že jeden nebo dva urhačné jazyky roztrušují zprávy, že se z divadla obohacujeme. To bychom získali obdivuhodné prvenství v historii ochotnického divadla.

Josef Čermák

Tři poznámky:

1/Interview s Pavlem Králem je na straně 10.

2/ K postavě Jana Drdy: Je také pravdou, že Jan Drda ostře vystoupil proti invazi do Československa v roce 1968, což nebylo nic neobvyklého (to tehdy dělal každý, včetně Husáka), ale Drda z tohoto postoje neslevil. Díky tomu přišel o všechna svá privilegia a zemřel uštvan a v zapomnění (pozn. A. Brežina).

3/ Novému divadlu přišel fax od českého velvyslance inženýra Stanislava Chýlka tohoto znění: V souvislosti s vzácným výročí Nového divadla dovoluji, abych poděkoval všem, kdo přispěli k jeho krásným a uznávaným výsledkům, kdo se prostřednictvím tohoto divadla podíleli na šíření české kultury v Kanadě.

Do budoucích let přeji všem členům divadla a jeho příznivcům - jeho milujícímu publiku - mnoho krásných společných zážitků a lásku k umění, které pomáhá porozumění mezi lidmi.
Stanislav Chýlek - velvyslanec ČR

SLOVO MÁ JOSEF ČERMÁK

Plné moci

Minulý týden vyprávěl v CBC-AM jeden torontský lékař o problémech vyvolaných novým ontarijským zákonem o plných mocích a především plných mocích o zdravotní péči. Do nemocnice byl přivezen pacient a lékařům se zdálo, že není schopen o sobě rozhodovat. Tak mu přečetli dost obsáhlé povídání, aby mu byla dána možnost přesvědčit lékaře, že je schopen rozhodování. Lékaři usoudili, že nikoliv a protože neměl plnou moc, měli se obrátit na vládního úředníka (Official Guardian), ale protože by pacient mohl třeba zatím umřít, zákon nakonec obešli a operovali.

Zdá se mi, že každý z nás by nejen měl dát plnou moc lidem, kterým důvěřuje, ale současně s sebou nosit lísteček se jménem plnomocníka i alternativního plnomocníka s jejich telefonními čísly. Snad bych ještě dodal, že někteří lidé se domnívají, že poslední moci musely být podepsány do 3. dubna. To ovšem není pravda. 3. dubna 1995 zákon teprve vstoupil v platnost a plné moci mohou být podepsány kdykoliv.

Amerika zpytuje svědomí

Jako téměř všichni uprchlíci z komunistických zemí, souhlasil jsem (a dosud vlastně souhlasím) s intervencí USA ve Vietnamu. A druhé straně možná většina Kanaďanů a významná menšina Američanů byla proti. Mnoho mladých Američanů odešlo ze své země hlavně do Kanady, aby se vyhnuli vojenské službě. Některým, většinou privilegovaným, se to podařilo, aniž by museli odejít. Byl mezi nimi i nynější prezident, Bill Clinton. Všichni ti se cítí ospravedlnění právě výslou knihou Roberta McNamary *In retrospect*.

McNamara byl ministrem obrany v administrativě Johna F. Kennedyho a Lyndona B. Johnsona. Ve své knize se McNamara obviňuje, že podporoval válku, o níž věděl, že ji Amerika nemůže vyhrát. Je ovšem správné, že se McNamara vyznává ze svého omylu. Škoda, že nerezignoval, když k svému pesimistickému závěru o výsledku války v Vietnamu došel.

Ale byla-li vietnamská válka americkou tragédií (mezi 60 000 padlými byla i značná část Kanaďanů), oč větší byla tragédie Vietnamu během války i po ní: milióny mrtvých, statisíce uprchlíků, milióny brutálně potlačených ve vlastní zemi.

Amerika válku prohrála z řady důvodů, hlavně asi proto, že její vůdci nedovedli Američany přesvědčit o mravnosti a nutnosti této války: že totiž někdo někde musí vytvořit

(nebo se o to pokusit) hráz a zastavit povodeň.

Nejsem si jist, zda ti, kteří se vyhnutí vojenské službě mají tak velký důvod k zadostiučinění. Nechávají totiž nezodpovězenou celou řadu otázek: kde vede hranice oddělující spravedlivé války (pokud existují) od nespravedlivých a ještě obtížnější, války, které vyhraje a které ne? Kdo tuto hranici stanoví v zemi, v níž vládne demokraticky zvolená vláda - každý sám pro sebe a třeba záporně s poukazem na odmítnutí Billa Clintona ztotožnit se, jako mladý muž s vojenskou intervencí ve Vietnamu. Nesnadné otázky...

Milovan Djilas

Těsně po pohřbu prezidenta doktora E. Beneše jsem trávil zajímavé chvíle v ruzyňském vězení. Ve vedlejším bloku skandovali jugoslávští vězni: „Tito, Tito, Tito...“ Bylo to nedlouho po jugoslávské vzpouře proti Stalinovi a Moskvě. Hlavním Titovým vyjednávačem byl Milovan Djilas, který svá jednání popsal v knize *Hovory se Stalinem*.

Djilas byl partyzánským velitelem během války a požíval pověst tvrdého stoupence Tita a komunismu. Po válce se stal jedním z prvních a nejvýznamnějších disidentů v zemích ovládaných komunismem. Jeho *Nová třída* byla zdrcující kritikou komunistického systému a zneužívání moci. V posledních letech se jeho kritika soustředovala na srbský nacionalismus a srbského vůdce Slobodana Miloševiče.

Odešel v něm (zemřel před třemi týdny) jedna z nejpohorlivějších a nejstatečnějších postav evropských dějin posledních padesáti let.

Baťovo muzeum obuvi

4. května bude v Torontu slavnostně otevřeno Baťovo muzeum obuvi. Pravděpodobně jediné a rozhodně nejvýznamnější muzeum tohoto druhu na světě. Otevření se zúčastní představitelé politického i hospodářského života, ontarijský guvernér H. Jackman i torontské starostka B. Hall. Torontský deník *The Globe and Mail* přinese zvláštní přílohu s články o tom, jak se myšlenka zrodila a o lidech, kteří ji pomáhali uskutečňovat. Nádherný pomník Baťovy rodiny, dnes už v třetí generaci.

Pokorně se kajl...

...za šíření nesprávných informací v

kanadské televizi o datu procesu s Josefem Nemšilou v bývalém Československu. Nemšila byl odsouzen už v roce 1947, osedl si dva roky trestu a zbytek měl odsloužit v pracovním táboře. Místo toho utekl do Rakouska. V roce 1958 byl souzen některými členy jeho oddílu a v témže roce Československo podalo žádost o jeho vydání. Nesprávná informace, že byl odsouzen v roce 1958 však byla bohužel převzata řadou tiskových agentur. Docela správná není ani zmínka, že se zabýval zločiny bývalé Hlinkovy gardy. V podstatě jsem se zabýval pouze činností bývalého generálního tajemníka Hlinkovy strany a pozdějšího diplomatického zástupce Slovenského státu a to proto, že asi před 25 lety na mne a tři přátele podal žalobu pro urážku na cti, ale soudnímu řízení se zatím zručně vyhnul.

Jak informoval český tisk o Nemšilově případu

Mladá fronta-Dnes:

Kanada se chystá deportovat Slováka za válečné zločiny

Ottawa, Praha-zah-Kanada ve středu oznámila, že zahájí soudní jednání o deportaci bývalého občana Československa, podezřelého z válečných zločinů během druhé světové války.

Podle informací ze slovenské ambasády v Ottawě jde o dvaosmdesátiletého Josefa Nemšilu, narozeného v Podbrezové. Přestože o celém případu nebyl ve čtvrtek 20.4. slovenský zastupitelský úřad ještě oficiálně informován, ze zpravodajských pořadů kanadské televize vyplynulo, že Nemšila byl ve funkci velitele jednoho z pohotovostních oddílů Hlinkovy gardy zodpovědný za zatýkání, mučení a zabití slovenských civilistů v zimě a na jaře na přelomu let 1944-1945.

Podle kanadských zdrojů přicestoval Nemšila do země v roce 1950 z Rakouska. Od té doby žije v Kanadě trvale, občanství však nikdy nezískal. Televizní stanice CBC uvedla, že v roce 1958 požádalo bývalé Československo o Nemšilovo vydání. Tehdy to však kanadská vláda odmítla.

Josef Nemšila, žijící v Torontu, se objevil před místním imigračním úřadem v pondělí 24.4. Bude zde čelit obviněním, že lhal o své minulosti, aby se dostal do Kanady. V rozhovoru pro televizi však Nemšila obvinění ze lži odmítl.

Kanada v lednu oznámila, že bude usilovat o deportaci všech válečných zločinců, kteří při vstupu do země zamlčeli svou minulost. Společně s Nemšilou nyní kanadská vláda podává deportaci dalších čtyř osob. Jejich případné vypovězení by však bylo komplikovanější, protože na rozdíl od Nemšily mají už všichni kanadské občanství.

Lidové noviny: Slovenský válečný zločinec v Kanadě

New York-Slovák Josef (Joseph) Nemšila, kterého chtějí kanadské úřady deportovat pro údajné válečné zločiny, byl v roce 1958 v Československu v nepřítomnosti odsouzen za válečné zločiny. V kanadské televizi CTV to uvedl Josef Čermák, který se zabývá zločiny bývalé Hlinkovy gardy. Nemšila sám v témž pořadu uvedl, že měl rozkaz postupovat proti účastníkům Slovenského národního povstání a potlačit je. „Jsem nevinný. Osobně jsem se ničeho neúčastnil. Musíte mne pochopit,“ řekl. Zdůraznil také, že po příjezdu neskrýval své členství v Hlinkově gardě. Kanadské úřady se jeví nyní snažit deportovat na základě toho, že údajně lhal, když žádal o povolení pobytu. „Nic jsem neskrýval. Byl jsem v Hlinkově gardě,“ řekl v CTV. Podle Čermáka byl Nemšila v roce 1958 odsouzen k pětiletému vězení za kolaboraci s nacisty, za účast na zajmání, výsleších, střežení účastníků Slovenského národního povstání a za jejich transport do míst, odkud se nikdy nevrátili.

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;

Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver
Tel.: (604) 661-7530

Slovenské konzuláty v Kanadě
Consular Representatives
of Slovak Republic in Canada

Vancouver, BC:
905 West 8th Avenue, Vancouver, V5Z 1E4
Tel: (604) 732-4431. Fax: (604) 732-4439
Hours: Tuesday 14:00-16:00
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lisiak-Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W., Calgary,
T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543
Hours: Monday and Thursday 17:30-19:30.
Mr. Ludovít Zanzotto-Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:
99 Grace Street, Winnipeg, R3B 0E4
Tel. and Fax: (204) 947-1728
Hours: Weekdays 9:00 - 12:00
Mr. Jozef Kiska Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:
1280 Finch Avenue West., Suite 407,
North York M3J 3K6
Tel: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488
Hours: Wednesday 18:00 - 21:00
Saturday 9:00-12:00
Mr. John Stephens Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, PQ:
One Westmount Square, Suite 1500.
Montreal H3Z 2P9
Tel: (514) 935-6226. Fax: (514) 935-2314
Hours: Monday and Thursday 16:00-18:00
Mr. Mark Kmec-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Quebec

Informační a imigrační
středisko ČSK

740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-2241, Fax 925-1940

Masaryk Memorial Institute Inc.
450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-4646

Masarykova doplňovací škola
Sobota: 12:30
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public
School, 61 Holmfrith Terrace
Informace: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 16:00-18:00
středa: 16:00-21:00.
Tel.: 431-9477

Dámský odbor

srdečně zve na večer a poezie s obrazy

SVĚTLEM ODĚNÁ

Praha v básnickém slově a uměleckém obraze

Recitují Zdena Novotná, Tomáš Mašek, Bohouš Máca

Režie Milo Kubík

Výstava kolekce originálů Marie Gabánkové,
Antonie Laníkové-Gabánkové a Jozefa Gabánka.

Antonie Laníková-Gabánková: Staroměstské náměstí.

Translations

**Překlady,
tlumočení,
konzultace,
jazyková výuka**

Eva Mesticová
Tel./Fax:
(416) 922-8786

Business

Firma ABE

**vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice.**

**Slovenština přes
přehradovač (option).
Volejte: 530-4222
nebo pište:**

**Aleš Březina,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,
M6H 4E2.
Čs. Rteng,
Čs. Bookman,
Čs. Ženeva
Čs. Helvetica,
Čs. Londýn,
Čs. New York
Čs. Palatino,
Čs. Times, Čs. Zapf.,
Čs. Bookman-Bold,
Čs. Ženeva-Bold**

ABE

Elektronická komputerová
tiskářská sazba v 11 jazycích
na počkání.
Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Medical

Petr Munk

**B.Sc.D.C.
Chiropraktik**

**1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00**

Tel.: 533-0005

Denní kronika

21.4.1995

Plat lékařů je nižší
než průměr

Praha-mfd/rea-Základní plat lékařů je v současnosti o tisíc korun nižší než je průměrná mzda. Zatímco ta vloni činila zhruba 7300 korun, brali lékaři základní mzdu 6461 korun. Jejich skutečný příjem sice dosáhl 13 384 korun, aby však lékaři tuto částku skutečně dostali, musí odpracovat v průměru o osmdesát hodin navíc ve službách a na pohotovosti.

„Je to podcenění inteligence a důkaz, že státu nezáleží na tom, kdo léčí občany,“ řekl k tomu předseda nově založeného Lékařského odborového klubu David Rath. S tím, že je plat lékařů nízký, souhlasí i ministr zdravotnictví Luděk Rubáš, který shodně se zástupci odborového klubu říká, že po první atestaci by měl lékař jako základ dostávat dvacet až pětadvacet tisíc korun. Na žebříčku finančního ohodnocení různých profesí se zdravotnictví s průměrnou mzdou 6882 korun ocitlo až ve druhé polovině společenského žebříčku, podle údajů Českého statistického úřadu zaujalo ze čtyřiapadesáti profesí až devětadvacáté místo.

I když platy ve zdravotnictví rostou rychleji než v jiných sférách a například od roku 1991 stouply o více než polovinu, pracovat ve zdravotnictví stále znamená brát méně, než měsíčně dostávají například automechanici nebo profesionální rybáři.

Vláda sice hodlá zvýšit základní platy lékařů o dvacet procent, ale jinak do zdravotnictví víc prostředků dávat nechce, protože má za to, že tento resort s penězi plýtvá. Proto je i podle Rubáše nutné řešit platy postupně, se změnou financování zdravotní péče.

Někteří odbojáři
budou oceněni

Praha-mfd/ajk-Někteří lidé, kteří se během války zúčastnili zahraničního protifašistického odboje, mohou být letošního 8. května nejen vyznamenáni medailí či řádem, ale dostanou také 100 tisíc korun. Vdovy a vdovci po těchto lidech mají nárok na 50 tisíc korun. Umožňuje to zákon, který nyní schválili poslanci sněmovny.

Ocenění však nebudou lidé, kteří se aktivně podíleli na potlačení demokratických principů v Československu. Za účastníka odboje se zároveň nepovažuje občan, který byl v období od 25.2.1948 do 17.11.1989 spolupracovníkem či příslušníkem StB nebo členem Lidových milicí. Ocenění se mimo jiné nedočkají ani členové Národní fronty nebo prověřkových a normalizačních komisí po 21. srpnu 1968 a studenti sovětských vysokých škol pro příslušníky Státní bezpečnosti či pro příslušníky Veřejné bezpečnosti. Stejně se bude pohlížet na ty, kteří v těchto ústavech byli vědeckými aspiranty či na nich absolvovali kurs delší než 3 měsíce.

Kampeličky mohou začít
vznikat už od příštího roku

Praha-mfd/ha, tma-Lidé, kteří se nyní marně pokoušejí vypůjčit si u různých peněžních ústavů relativně malé částky v hotovosti, se budou zřejmě již od příštího roku moci obrátit na spořitelni a úvěrová družstva, známá z první republiky jako kampeličky. Po dlouhých diskusích totiž sněmovna schválila zákon, který vznik těchto družstev umožní.

22.4.1995

Po lékařích
se ozývají i sestry

Praha-mfd/rea-Zdravotní sestry jsou stále více pobouřeny tím, že ministerstvo zdravotnictví nyní věnuje velkou pozornost

platům lékařů, ale o špatných podmínkách sester nemluví. Přitom sestry odcházejí ze zdravotnictví častěji než lékaři a jejich nedostatek pocítují na vlastní kůži i pacienti.

„Ministr Rubáš slovo sestra téměř nevyslovuje,“ řekla viceprezidentka České asociace sester Růžena Wágnerová. Asociace, jejíž členky někdy označují lékaře za „dravé vlky“, napsala ministru otevřený dopis, v němž ho žádá, aby věnoval sestrám více pozornosti.

Ministr Rubáš ovšem názor, že při své snaze zlepšit finanční situaci v resortu myslí jen na lékaře, odmítá.

Sestry si dnes vydělávají v průměru 6896 korun, jejich základní tarifní plat bez množství přesčasů je 4367 korun.

Benda: Dnes cigarety, zítra
syrečky

Praha-mfd/ajk, káč-Někteří poslanci se nemožou smířit se zákazem kouření ve sněmovně. nerozpakují se dokonce použít velmi silných až vulgárních výrazů, mluví-li o tom, že v parlamentních prostorách se nebude smět kouřit.

Zatímco ti méně agresivní mluví pouze o šikaně, jiní už o terorizování. Komunistický poslanec Dalibor Matulka dokonce označil zákaz kouření za debilní. „Bude to mít jen takový dopad, že zatímco tady ještě popelníky jsou, tak tady nebudou, a vajíčky budou jinde,“ řekl.

Za právně špatný a netolerantní označil návrh Emila Jaroše (ODS) zakázat kouření ve většině parlamentních prostor předseda poslaneckého klubu křesťanských demokratů Marek Benda. „Příště zakážeme jíst olomoucké syrečky, protože páchnou. Představa, že si nebudou moci zapálit ve své kanceláři, je terorismem,“ prohlásil.

Předseda zemědělského výboru Janu Černému (ODS) zase toto opatření připomíná šikanu na vojně. „Připadá mi, že místo slov 'Zvu vás na jednání', bude všude uváděno: 'Zvu vás na přátelské posezení či slavnost'. Tam se totiž kouřit může,“ uvedl.

Ve sněmovně se bude
kouřit dál

Praha-lidové noviny/jan štětka-Ve středu 19. dubna přijala sněmovna nový jednací řád, jímž je mj. zakázáno kouřit ve všech společných prostorách parlamentu s výjimkou vyhrazené kuřárny. Jak toto opatření zasáhne do života sněmovny, se LN zeptaly jejího předsedy Milana Uhdeho (ODS).

M.U.: Jako nekuřák si myslím, že celosvětový trend ohledu kuřáků na nekuřáky má platit i v naší sněmovně. Hlasoval jsem proto pro zákaz, ale v domněnku, že nás - podporovatelů - nebude víc než třináct. Nepokryté říkám, že schválením tohoto zákona veškerý patos končí. Neočekávám, že se zákaz bude dodržovat, protože nevidím mechanismy, které by jej mohly vynutit. Opatření spíše chápu jako manifestaci těsné většiny Poslanecké sněmovny, která by podobný pořádek ráda zavedla. Doufám, že Kancelář sněmovny brzy vymezí kuřácké prostory. byl bych rád usvědčen, že se ve svém pesimismu mýlím.

LN: A co neschválený zákaz prodeje a konzumace alkoholu ve sněmovně? Hlasoval jste pro něj?

M. U.: Ano, hlasoval. Uvědomoval jsem si však, že zákaz alkoholu je ještě platoničtější než zákaz kouření, protože kdo se potřebuje dopovrat alkoholem, ten si tu láhev koneckonců přinese. Mám nejméně třetinu přátel poctivých notorických alkoholiků, to říkám docela odpovědně, a vím, že jít na ně s nějakým zákazem je nesnadné. Zvedl jsem ruku spíše kvůli veřejnosti. Dostávám totiž řadu dopisů, v nichž se veřejnost rozumě domáhá toho, aby zde byl alkohol omezen. Bylo by to příznivé gesto profesionálního hráče, který si vyhrne rukávy a ukáže, že nemá žádnou falešnou kartu.

LN: Čekáte, že se někdo z dotčených poslanců obrátí k Ústavnímu soudu?

M.U.: Myslím, že by to bylo velmi zajímavé, ale jsem přesvědčen, že k tomu nedojde. Tím by se z toho stala naprosto směšná a malicherná tahanice. Spíše věřím tomu, že poslanci-kuřáci nebudou obtěžovat své okolí.

Lavinový pes našel tělo
Petry Vavrouškové

Bratislava-rp-Tělo mrtvé 19leté Petry Vavrouškové, dcery tragicky zesnulého bývalého federálního ministra životního prostředí Josefa Vavrouška, našli v pátek 21. dubna v dolině Parichvost pod Jaloveckým sedlem v Západních Tatrách příslušníci Horské služby. Oznámil to Slovenský rozhlas.

Petra byla nalezena krátce před polednem jen asi 50 metrů od místa, kde 29. března našli záchranáři tělo jejího otce. Objevil ji lavinový pes. Tělo mrtvé dívky bylo po identifikaci dopraveno vrtulníkem do nemocnice v Popradu na pitvu. Otec s dcerou zahynuli pravděpodobně 18. března pod lavinou při horské túře.

Clinton navrhl
velvyslankyni v ČR

Praha/Washington-lidové noviny/sme,čtk-Na post nové velvyslankyně Spojených států v ČR navrhl prezident Bill Clinton svou blízkou spolupracovnici Jennone Walkerovou. Prezidentská nominace představuje první krok k jejímu konečnému jmenování. Podle mluvčí velvyslanectví USA v Praze Mary Thompson Jonesové má nominaci schválit zahraniční výbor Senátu, poté se o ní bude hlasovat v plénu. Walkerová se narodila v roce 1934 v Oklahoma City. Působila jako ředitelka oddělení pro evropské záležitosti Rady bezpečnosti a byla blízkou spolupracovnicí prezidenta v otázkách evropské politiky.

24.4.1995

Ve Vídni byl odsouzen
agent StB, který podával
zprávy o Čechách

Vídeň-lidové noviny-Ke třem měsícům vězení podmíněně odsoudil vídeňský zemský soud českého občana Josefa M. (33), který se na pokyn StB vetřel do rakouských církevních kruhů a sbíral tam informace o českých katolických disidentech žijících ve Vídni. Oznámil to v sobotu 22. 4. rakouský deník Kurier.

Josef M. odešel jako syn tajně svěceného kněze do Rakouska, kde pod krycím jménem Tarius pracoval nejprve jako kostelník ve známém vídeňském barokním kostele sv. Karla Boromejského. Jeho původním pověřením bylo dostat se do Vatikánu a podávat státní bezpečnosti informace o dění v nejvyšších církevních kruzích.

Vatikán však syna neoficiálního kněze nepřijal a StB proto Josefa M. přeorientovala na sledování českých osobností v Rakousku. Mezi nejprominentnější patřili kardinál Tomášek a nynější ředitel odboru vnitřní politiky prezidentské kanceláře Ivan Medek. Činnost Josefa M. byla odhalena teprve otevřením archívů StB.

Rozsudek dosud nenabyl právní moci. Prokurátor využil zákonné lhůty ke zvážení, zda proti tak nízkému trestu nepodá odvolání.

Štěpánovci chtějí obnovit
socialismus

Praha-lidové noviny/lab-Generálním tajemníkem Strany československých komunistů (SČK) byl na jejím ustavujícím sjezdu zvolen Miroslav Štěpán. Rozhodlo o tom minulou sobotu 309 delegátů sjezdu, kteří určili také složení dalších stranických orgánů.

Za hlavní cíl nové komunistické strany, která obnovuje činnost zaniklé KSČ, označil Štěpán nastolení socialismu do roku 2000. „Socialismus má právo v každé své době mít svoji vizi a svoji variantu,“ řekl Štěpán. Dále uvedl, že jeho nová strana prohlásila poslední sjezd KSČ roku 1989 v celé šíři za neplatný. V této spojitosti také připustil, že SČK bude po současném KSCM, která zdědila majetek předlistopadové KSČ, požadovat majetkové vyrovnání. Sjezd SČK přijal memorandum o nové internacionále a dokument nazvaný Co chceme, který zavazuje k nalezení „východiska ze situace, která vznikla po převratu v roce 1989“. Nová Štěpánova strana ještě do konce letošního roku připraví program, s nímž půjde do voleb v roce 1996. SČK byla zaregistrována letos v březnu a má údajně téměř 20 tisíc členů.

25.4.1995

České politické spektrum se shoduje v kritice Štěpánových komunistů

Praha-lidové noviny/miroslav korecký-Do nebe volající drzostí je podle místopředsedy KDS a ředitele Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu Václava Bendy vznik Strany Československých komunistů (SČK) v čele s Miroslavem Štěpánem. Negativně se ke vzniku této strany staví také zástupci jiných koaličních i nekoaličních stran.

„Vždy jsem byl zdrženlivý ke snahám zakázat komunistickou či jinou stranu, neboť takový zápas je obvykle kontraproduktivní. nyní ale byla překročena politická i právní hranice. Registrace nové strany by měla být zrušena,“ soudí Václav Benda. Podle jeho názoru nelze tolerovat, když se strana a její protagonisté, kteří byli odsouzeni za zločiny proti státu, k těmto zločinům hrde hlásí. Podle Bendy nejde již o záležitost politickou, ale o věc orgánů činných v trestním řízení.

26.4.1995

Mezinárodní svatba na stanici metra Lužiny

Praha-lidové noviny-Na nástupišti pražské podzemní dráhy uzavřeli sňatek Češka Pavla Bratská a Američan Fred Reed. Novomanželé se poznali na Floridě, kde také budou žít. Pro svatbu v Praze na jihozápadním městě se rozhodli proto, že ženichovi prý nová stanice metra Lužiny s živými palmami připomíná domov. Pavla Bratskou (1956) a Freda Reeda (1946) oddal starosta Petr Bratský. Ten přečetl v rámci obřadu biblická slova o potřebnosti lásky. I když mezitím dvakrát přijel do stanice vlak podzemní dráhy, oddávajícího ani svatebčany to prý nijak nevyvedlo z míry.

Pavel Tigrid lyžuje již šedesát let

Praha-lidové noviny-Jarnímu lyžování se věnoval v minulém týdnu o dovolené český ministr kultury Pavel Tigrid, který strávil dny po Velikonocích ve Verbier ve švýcarských Alpách.

Pavel Tigrid, který oslavil loni na podzim sedmasáti let, podle vlastních slov lyžuje už šedesát let, v poslední době však již pouze za pěkného počasí. Po návratu řekl novinářům, že je typem „loučkového frajeru“. Tímto termínem Tigrid označuje „staré pány“, kteří lyžují, jen když je krásně a vyhledávají snadný terén, který znají. Vyjedou nahoru, správně oblečení, tedy bez čepice a v košili, a jedou dolů po svahu v „dobrém postoji“ - rovně s obloučky. Takoví sjezdáři se pak pod kopcem podle Pavla Tigrida divají, jestli tam nestojí nějaké slečny, které by si říkaly, jak ten starý pán krásně lyžuje.

Soud trestal Braník za texty písní

Praha-mfd/bry-Členy šestičlenné rockové skupiny Braník potrestal soud za texty k písním, v nichž napadali Rómy, Vietnamce a černochy, podmíněným odnětím svobody na osm měsíců. Byl to první proces v zemi, v němž byli obžalováni odsouzeni za to, že

veřejně projevovali prostřednictvím hudby sympatie k rasismu a násilí.

Státní zástupce nebyl s výši trestu spokojen, a proto se proti rozsudku odvolal. V jedné ze skladeb Braník, které se objevily v roce 1991 na albu „Braník-power“ se mimo jiné zpívá: „Tvý poslání je svatý, budeš ty svině bit, negry, cikány a žlutý, nenech je v klidu žít.“

Předsedkyně senátu odůvodnila tresty, které se blíží k hranici nejmírnějších, jakým mohl soud sáhnout, tím, že v letech 1990 a 1991, kdy skupina působila, byl věk jejích členů blízký věku mladistvých. Podle soudu navíc hudebníci přestali hrát poté, co veřejnost jejich texty kritizovala.

Někteří představitelé pražské rockové scény se však shodují na tom, že se skupina rozpadla přirozenou cestou.

Obvodní soud pro Prahu 4 zároveň zprostil obžaloby majitele studia, kde zmíněné nahrávky Jiřího Mirovského. Vladimír Kočandrl, spolujednatel firmy Monitor, která zvukový nosič s rasistickými písněmi vydala, k přelíčení nepřišel a byl za to potrestán pokutou tisíc korun. Soud rozhodl, že proces s ním i Ludkem Palátem ze skupiny Tři sestry, který se na vydání alba podílel jako producent skupiny, bude pokračovat odděleně.

...

Posuzovat umění je stále velmi neobvyklé

Praha-mfd/kateřina kratochvilová, Jan Lipold-Rozsudek osmi měsíců podmíněně pro členy skinheadové rockové skupiny Braník za jejich nenávistné texty zatím nikdo nezpochybnil. Mnozí umělci i právníci se však shodují v tom, že hranici mezi svobodným uměleckým projevem a protizákonným jednáním lze velmi obtížně stanovit.

Radikálnější zastánci umělecké svobody, jako například rektor Akademie výtvarných umění Milan Knížák, dokonce míní, že umění by vůbec nemělo posuzovat soud. „Hranice mezi uměleckým dílem a propagací fašismu či rasismu se stanovit nedají. Záleží na době, na souvislostech i na lidech,“ řekl Knížák.

On sám byl v sedmdesátých letech kvůli svým rockovým textům stíhán. „Představa, že o tvůrce umělců, byť špatných, jedná soudy, mi připadá absurdní, protože umělecké dílo vždy působí mnohoznačně,“ uvedl.

Braník je po téměř po dvaceti letech první skupinou v zemi, jejíž hudebníci byli trestáni kvůli textům svých písní. Plastic People, kteří byli souzeni v roce 1976, ovšem neměli s rasismem nic společného. Soud podřízený tehdejšímu režimu je odsoudil podle paragrafu o výtvrnictví. Žaloba argumentovala mimo jiné tím, že skupina měla v textech neslušná slova.

Člen Plastic People Milan Hlavsa soudí, že každý autor, který prostřednictvím umění dává najevo své názory, musí počítat s tím, že se možná dostane i do křížku se zákonem. „Ale jsou v tom velmi jemné hranice a detaily. Autoři by si měli uvědomovat a hlavně hledat míru, kam až může jít umění,“ uvedl. Hlavsa před procesem s Plastic People strávil několik měsíců ve vyšetřovací vazbě, pak byl propuštěn.

Advokát František Novotný tvrdí, že hranici mezi uměním a propagací násilí a rasismu nelze s jistotou stanovit. „U procesu s Braníkem se například nikdo nesnažil zjistit, kolikrát se takzvané závažné písničky hrály na koncertech. Pak se ovšem dá těžko posoudit míra jejich nebezpečnosti,“ podotkl Novotný, který v případě zastupuje Vladimíra Kočandrla z firmy Monitor.

„Soud v těchto případech musí prokazovat co si umělci myslí, a to je velice těžké, někdy až nemožné,“ prohlásil jiný právník, specializující se na autorské právo. „I písničky Braník jsou umělecké dílo. To, jak jim lidé rozumějí a s jakým úmyslem jsou napsány, jsou dvě různé věci. Mohlo jít o recesi i o záměr,“ dodal.

Kult násilí nebo nacistická symbolika patří ve světě k image mnoha rockových skupin, policie však stíhá jen nejkřiklavější případy. Málokdy však někdo stane před soudem, protože nahrávky ultrapravicových rockerů

se většinou šíří jen mezi úzkým okruhem fanoušků.

V Německu registruje policie asi čtyřicet neonacisticky zaměřených skupin. Před soudem se ocitl například zpěvák skupiny Störkraft Jörg Petritsch. Jeho texty podle prokuratury podněcují agresivitu vůči cizincům a prezentují přistěhovalce jako podřadné bytosti, na které je třeba štvát psy a likvidovat je.

...

27.4.1995

Z „kostela parašutistů“ by měl být národní památník

Praha-lidové noviny/haš-V Národní památník obětí heydrichiády a na Místo smíření by se měl proměnit pravoslavný katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze. Uvádí se to v materiálu, který v minulých dnech předala poslancům parlamentu duchovní správa jmenovaného chrámu.

Ta je zároveň azutorem záměru, podle něhož by se z kostela, v němž se v červnu 1942 po atentátu na R. Heydricha skrývala skupina čs. parašutistů, mělo stát poutní místo a duchovní a vzdělávací centrum. Památník by se skládal z chrámové lodi, pamětní krypty parašutistů a z nově vybudovaných sklepních prostor, sloužících jako muzeum, archiv, videotéka a výstavní síň. V chrámu by se měly i nadále sloužit bohoslužby a suterén by byl určen charitativním, pastoračním a osvětovým účelům.

V památné kryptě je v současnosti malá expozice dokumentující národní nekomunistický odboj a události z roku 1942 a výstava o heydrichiádě, darovaná britským muzeem v Londýně. Důvodem zamýšlených změn je mimo jiné i skutečnost, že do krypty se dáv v současnosti vcházet pouze otvorem v kamenné podlaže před chrámovým oltářem.

Arcipastýřské požehnání projektu národního památníku udělil pražský arcibiskup české pravoslavné církve Dorotej.

...

28.4.1995

Holán vzpomněl padlého českého emigranta

Praha-mfd/aš-Památku českého emigranta Franka Newmana, který padl v únoru 1970 při bojovém letu ve Vietnamu, uctil ve Kbelích ministr obrany Vilém Holán. Před otevřením zde navštívil nově instalovanou expozici Leteckého muzea. Vdova po Newmanovi věnovala muzeu medaile, uniformu a letecký deník svého muže. Ten po roce 1948 emigroval a později vstoupil do armády USA. Newmanova žena v současnosti sponzoruje stáže českých důstojníků v americké armádě.

...

29.4.1995

Zatracování Němců bylo dost, napsal muž, který se upálil

Mnichov-mfd/miloš herold-Obyvatele bavorského Mnichova v uplynulých dnech šokoval zoufalý čin pětasedmdesátiletého důchodce Reinholda Elstnera, který se v centru města polil benzínem a zapálil. Důvody smrti bývalého československého občana, jenž byl po válce odsunut ze Sudet, objasnil čtyřstránkový dopis nalezený nedaleko místa sebevraždy.

Starý muž v něm psal o svém roztrpčení nad tím, že celý svět neustále předhazuje německému národu jeho vinu za rozpoutání druhé světové války. Rada Němců ovšem byla podle něho válkou také těžce poznamenána, o čemž se - jak se Elstner domnívá - mlčí. „Padesát let nekonečného zatracování národa bylo až dost,“ napsal ve svém dopise na rozloučenou, který je jakýmsi provoláním k německému lidu.

Elstnerův tragický protest bavorskou metropolí doslova otřásl. „V historii Mnichova je to vůbec první případ, kdy se někdo z politických důvodů upálil,“ řekl Werner Veith z policejního prezidia.

Pokračování na str 6

Financial

Kursovní listek

100 Kč	5,43 CDN \$
1 CDN \$	18,42 Kč
100 SK	4,80 CDN \$
1 CDN \$	20,85 SK

Toronto Star: 11.4.95

1 CDN \$	18,84 Kč
1 US \$	25,78 Kč
100 Kč	3,88 US \$

KURSY SPORITELN

Česká spořitelna

100 Sk nákup	82,00 Kč
100 Sk prodej	86,00 Kč
Slovenská spořitelna:	
100 Kč nákup	112,00 Sk
100 Kč prodej	118,00 Sk

MF Dnes 21.4.95

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

Accounting and Auditing
Personal & Corporate Taxation
Financial & Tax Planning

Michael Štastný C.A.
George Bezrouk

Tel.: (416) 250-6557

Fax: (416) 250-6524

Address:

Madison Centre
4950 Yonge St. Suite 906
North York, Ontario
M2N 6K1

Canada-Czech Chamber
of Commerce
Canada-Slovak Chamber
of Commerce

Kanadsko-česká
obchodní komora
Kanadsko-slovenská
obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor, (P.O. Box 198)
Toronto, Ont. M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416)-367-3492

CZECHOSLOVAK
(TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave. .
Toronto, Ontario. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-0557

Úřední hodiny:
Pondělí, čtvrtek a pátek
10:00-19:00
Úterý, středa
10:00-17:00
Sobota 10:00-14:00

Restaurants-Deli's

PRAŽSKÉ
UZENÁŘSTVÍ

364-1787
638 QUEEN ST. W.
TORONTO, ONT. M6J 1E4
* Pražská šunka
* Pražské uzeniny
* Maso 1a. jakosti
* Denně čerstvá chutná jídla,
cukrářské výrobky
a slané rohlíky.

PŘIJĎTE OCHUTNAT

MARIE PEČE ŠTRÚDLY
HOUSKY A ROHLÍKY,
DĚLÁ DORTY A KNEDLÍKY

WHOLESALE & RETAIL

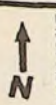
Apple Strudel Bakery Ltd.

44 RACINE RD., ETOBICOKE

(416) 744-0015

(416) 767-4108

FAX (416) 767-3812

44 RACINE RD.

KIPLING

REXDALE

PONDĚLÍ - STŘEDA

6 A.M. - 3 P.M.

ČTVRTEK - PÁTEK

6 A.M. - 6 P.M.

hospoda u vlastičky

Heart of Europe PUB

Otevřeno od 15:00 do 1:00 v noci.

632 QUEEN ST. W.

(West of Bathurst)

Toronto, Ont.

Do hospody za kulturou:

Čtvrtek 4. květen ve 20 hodin

YVETTA SIMONOVÁ & MILAN DROBNÝ

„OD SEMAFORU PO VLACHA“

Úterý 9. květen je hospůdka zavřená.

Sobota 20. květen v 19 hodin

„HOSPODA NA VODĚ“

Večeře a tanec na Galactica 001.

Na všechny akce
předplacená rezervace nutná!

(416) 504-0870

Mnichovské deníky přisoudily mrtvému starci duševní poruchu či sympatie k extrémní pravici. I poměrně suchá řeč policejního úředníka, vycházející pouze z faktů, však rýsuje poněkud odlišný obraz.

„V devatenácti Elstner narukoval na východní frontu. Následovalo ruské zajetí, z kterého se vrátil po několika letech právě včas, aby byl s celou rodinou odsunut ze sudetské oblasti do Bavorska.“

Navenek se však bývalý československý občan se vším vypořádal - v Mnichově získal titul inženýra, našel si dobrou práci a rodinu. „Zjevně však nepřebral vnitřní bolest spojenou s vyháněním a stěhoval si, že pod tíhou tohoto problému nenašel duševní klid ani očekávané pochopení veřejnosti,“ uvedl policejní úředník.

„Ne, nebyl příslušníkem radikální pravice či levicové strany, nebyl vůbec politicky organizován, jeho život se navenek vyvíjel zcela normálně. S blížícím se padesátým výročí konce druhé světové války však v něm cosi přeteklo.“ V době smrti byl už vdovcem a žil v domově důchodců.

Opět se ukázalo, že se pospolitost německých občanů neskládá pouze z vězňů bývalých koncentračních táborů a odbojářů na straně jedné a z fanatických přívrženců nacionálního socialismu na straně druhé. Existuje velmi silná skupina tzv. ztracenců,

kteří sice věrně následovali vrchnost, ale nemají na svědomí žádnou nelidskost.

Politicky motivovaná sebevražda měla vliv i na bavorskou a mnichovskou politickou scénu. Alfred Dregger, čestný předseda frakce CDU/CSU v bonnském parlamentu, stáhl svou závaznou účast na mítinku k výročí konce války v mnichovském gaistegu, kde budou konzervativní politici, publicisté a novináři projednávat dopad vojenské kapitulace na německé obyvatelstvo před 50 lety.

Od 15 milionů uprchlíků z bývalých východních zemí či jejich potomků lze jen stěží očekávat, že budou souhlasit s názory, podle nichž byl 8. květen 1945 pro Němce osvobozením.

...

1.5.1995

Těším se, až nebudu
muset volit ODS

Praha-středo-evropské noviny č. 4/95 (=měsíční příloha lidových novin) / lída rakusanová, rádio svobodná evropa-Věta z titulu je od básníka a písničkáře Jiřího Dědečka, který očividně mluví z duše mnohým: podle výzkumů veřejného mínění, a to hned několika, v České republice sice více než polovina (55-60%) obyvatelstva podporuje směr, kterým se vývoj ubírá. Zároveň však zhruba stejný počet lidí není spokojen s aktuální politickou situací, aniž by se to ovšem adekvátně odráželo na jejich volebních preferencích. Odpověď na otázku po důvodech nespokojenosti zůstávají odborníci zatím dlužni, a i kdyby se o ní pokusili, nebyla by asi jednoznačná. Už proto, že individuálních motivací ke konkrétním pocitům nespokojenosti je určitě nepřeberně.

Česká specifika

Českým specifickým však nepochybně je, že tyto své pocity lidé buď vůbec nespojují s vládnoucí garniturou, anebo, v případě, že tak činí, k ní na politické scéně nevidí schůdnou alternativu. To nepřekvapuje, neboť k dalším českým specifickým patří, že Klausova vládní koalice stihne být v mnoha směrech sama sobě i opozicí. A to nejen co do ventilovaných názorových rozporů, nýbrž a to je mnohem podstatnější - i co do náplně její praktické politiky, která bere levici v úvahu z plachet většinou dřív, než levicovým kormidelníkům stačí oschnout nasliněný prst. Hospodářsky a politicky balancovat nad hospodářskou propastí, kdy důležitou komponentou je sociální smír, se tímto směrem daří znamenitě, zvláště ve srovnání s okolními postkomunistickými státy.

Aféry a odpovědnost

S dalšími atributy principiálních změn už je to horší. V situaci, kdy ve společnosti panuje jednoznačný konsenzus, že započaté směřování může zaručit výhradně vládní koalice, se řada mechanismů důležitých pro dlouhodobou stabilitu společnosti může vyvíjet jen s obtížemi.

Stačí si například uvědomit, kolik už vyšlo najevo privatizačních skandálů, aniž by kdokoli z veřejných činitelů za ně musel vzít na svá bedra politickou odpovědnost. A to byla zřejmě odhalena jen špička ledovce, když si uvědomíme, že objem majetku, který se do konce roku 1994 privatizoval, dosáhl 1,2 biliónu korun. I ty aféry, které odhaleny byly, vyznívají nicméně do ztracena, anebo se vyšetřují liknavě.

Totéž lze říci o oficiálním postoji k dalším problematickým oblastem, jako je financování politických stran nebo zákon o střetu zájmů. Ten je polovičatý dodnes, ačkoliv se už od roku 1993, kdy vyšlo najevo, že 16 poslanců obešlo při koupi zahraničních vozů celnici, jeho nedostatečnost všeobecně uznává. Ani dodatky, na kterých se vláda mezitím dohodla, asi nepřinesou podstatnou změnu, protože obsahují určité restrikce pouze ve spojení s funkcemi prezidenta, ministrů a poslanců a nikoli například v souvislosti s dodnes nevyjasněnými aférami kolem

loňského krachu tří soukromých bank. Celkový seznam by si nejspíš-pokud jde o rozsah-moc nezačal s bilancí pozitivních výsledků v ekonomické rovině.

Fair play je klíč ke stabilitě

I když je samozřejmě mít třeba na paměti, že ne vše, pod čím podezřívavý pohled veřejnosti tuší korupci, ji nutně musí být. Často může jít jednoduše o nekompetentnost. Ani ta-áč omluvitelná z etického hlediska-by ovšem za normálních okolností neměla v politické rovině zůstat bez důsledků, protože za neschopné úředníky vždycky někdo odpovídá.

Jaký mohou mít ale efekt kontrolní mechanismy včetně tisku, byť sebe-kritičtějšího, v situaci, kdy vládnoucí strana ví, že ji rozhodující počet voličů nakonec svou podporu stejně neodepře? Tady někde je nejspíš skryt prapůvod onoho tak atypického jevu, kdy odhalená aféra místo aby zvrátila hladinu, vynesla na povrch bahno a v konečném důsledku pročistila vodu, většinou jen zblužne do sudu s olejem. Což zpětně utvrzuje voliče v rezignovaném přesvědčení, vyjadřovaném rovněž v četných výzkumech veřejného mínění, že skandály a aféry k politickému životu neodmyslitelně patří. Jistě-a příklady současné Itálie nebo Francie naznačují, že dokonce v míře, která může tamními systémy otřást v základech.

Rozdíl je ovšem v tom, že tam vyplývá z ventilovaných afér většinou poučení, že nedodržovat fair play se může krutě nevyplatit. Také tato zkušenost je pro dlouhodobou stabilitu společnosti klíčová. Takovou stabilitu však má Česká republika navzdory svým ekonomickým úspěchům teprve před sebou.

...

2.5.1995

Na manifestaci
chyběl Fidel

Praha-lidové noviny/l.m.urban-“Co se zprivatizovalo, opět znárodníme,“ vykřikoval na tradiční prvomájové veselici KSČM na pražském koupališti Džbán kamelot, který tu prodával stranický tisk. Většina přítomných (sešlo se jich asi 10 000) přišla vyjádřit svou nespokojenost a litost nad změnou situace po listopadu 89.

Zvláštní nelibost se při této příležitosti snesla na sdělovací prostředky. Stáb České televize byl skupinkou lidí v důchodovém věku označen za syčáky, kteří chtějí za své lži ještě platit.

Naopak velký aplaus sklídl předseda ÚV KSČM Miroslav Grebeníček, který potvrdil cíl strany: „K nové formě socialismu!“ a zopakoval známé teze o poctivých komunistech, poklesu průmyslové výroby, krizi zemědělství, zdravotnictví atd. Podstatné hodnoty, které vytvořil bývalý režim, byly podle jeho slov zašantročeny neznámo kam. Vládní koalice je podle Grebeníčka banda loupeživých rytířů a farizejů. Předsedovi KSČM se nelíbí ani noví Štěpánovi komunisté: „Jsou to arogantní avanturisté, kteří se pomocí triků snaží manipulovat lidmi a já jim nevěřím,“ sdělil LN skepticky.

Přesto přese všechno se na komunistické veselici dařilo kapitalismu. Od rána se na místo, kde tušili slušné zisky, sjížděli stánkaři. Tivietnamští se zpravodaji LN tiše svěřili, že mají s komunismem své zkušenosti. Raději prodávali zcela neideologické zboží jako například sandály a konfekci.

Naši komunisté ale tušili, že stejně dobře půjde na odbyt Fučík, Marx nebo Sýs. Svá díla osobně podepisoval Bohuslav Chňoupek. Obchodním šlágre dne se však staly pletené (nebo snad háčkové?) tréšně. Když se před zahájením programu navíc z reproduktorů ozval nefalšovaný rap, byli někteří z celé atmosféry rozrušení natolik, že se jedna starší paní obrátila na zpravodaje LN s otázkou: „Kde je Fidel, kde je Fidel?“

...

Listujeme v SME Na ulicu, kde explodovalo auto poslanca NR SR A. Matejku, nasadili hliadky

TRNAVA (TASR, ru) - Na ulici, kde v piatok okolo druhej hodiny ráno explodovalo nálož pod prednou časťou osobného vozidla Seat Ibiza, ktoré mal od súkromnej firmy k dispozícii poslanec NR SR a podpredseda HZDS Arpád Matejka, stála ešte včera predpoludňom hliadka člena Policajného zboru (PZ) a Mestskej polície v Trnave. Podľa informácií manželky A. Matejku podpredseda HZDS používal Seat Ibiza sotva pol roka. Auto bývalo odstavené pred domom, v ktorom A. Matejka býva, výnimočne garážované na inom mieste. Manželka podpredsedu HZDS ani pracovník OKK HZDS v Trnave nevedeli uviesť miesto, kde sa A. Matejka zdržiava. Obaja zhodne označili za pravdepodobnú Bratislavu bez bližšieho určenia. Kancelária poslanca A. Matejku pre styk s verejnosťou bola včera zamknutá, na dverach visel listok s nápisom Dovoľenka.

Ako uviedol poverený vyšetrovateľ Jozef Sunega, kým sa nepotvrdia ďalšie okolnosti, ktoré povedú k vyšetrovaniu výbuchu, neposkytne Okresný úrad vyšetrovania v Trnave masmédiám nijaké nové informácie. J. Sunega ani bližšie nešpecifikoval druh nálože. Možnosť zranenia alebo usmrtenia osôb prítomných prípadne v automobile počas explózie potvrdí alebo vyvráti podľa jeho slov až znalecký posudok Kriministického ústavu v Bratislave.

Podľa štatistiky PZ bolo v minulom roku zaznamenaných 72 prípadov úmyselného poškodenia vozidiel - buď podpálením alebo vybuchnutím nálože umiestnenej v aute či pod ním. Škoda pri nich dosiahla 35 miliónov Sk. Okrem toho vlni polícia zaregistrovala 19 prípadov nainštalovania výbušných systémov do objektov. Objasnené boli z toho len tri.

Podobne nízke percento objasnenosti je aj pri vyšetrovaní výbuchov áut.

19.4.95

Príbúdajú rozporuplné informácie o údajných bombových útokoch na členov HZDS

BRATISLAVA (SME - pl, CTK) - Po informácii o bombovom útoku na auto podpredsedu HZDS a poslanca NR SR A. Matejku predseda vlády V. Mečiar v pondelkovom Pressclubu vyhlásil, že aj iný poslanec jeho hnutia dostal poštovou zásielku s výbušninou.

Ako včera informovala CTK, minister vnútra L. Hudek potvrdil, že okrem útoku na auto poslanca Matejku došlo aj k inému podobnému prípadu. V rozpore s tým však informoval riaditeľ tlačového odboru ministerstva vnútra, ktorý vyhlásil, že v situácii správ ministerstva o podobnom incidente "nič nebolo". CTK ďalej uviedla, že "pokusu o bombový útok údajne čelil František Gaulieder, jeden z mála terajších poslancov HZDS, ktorí pôsobili aj v predchádzajúcom parlamente". Podľa našich informácií je pravdou, že poslanec HZDS F. Gaulieder sa mal stať nedávno terčom bombového útoku. Podarilo sa tomu zabrániť včasným upozornením na túto operáciu. Naše zdroje vylučujú možnosť, že by malo ísť o zastrašovanie poslancov a funkcionárov HZDS a taktiež vylučujú rovnakú motiváciu útoku na auto A. Matejku a pripravovaného údajného atentátu na poslanca Gauliedera.

Na transparentoch odpor voči prikrášľovaniu minulosti

BRATISLAVA (TASR) - Na veľkonočnom mierovom pochode, ktorého koordinátorom

bola Slovenská únia pre mier a ľudské práva v sobotu v Bratislave približne 150 mladých ľudí s transparentami odsudzujúcimi fašizmus, rasizmus a všetky prejavy intolerancie, naplňajúc heslo medzinárodnej kampane mládeže Rady Európy, sa vydalo na pochod pred Grassalkovičovho paláca na Hodžovom námestí. Pred Krajanským múzeom Matice slovenskej, kde je inštalovaná výstava o Allottingu ako pútnickom mieste Slovákov v zahraničí a J. Tisovi, dali skandovaním najavo svoj nesúhlas s takýmto počínom. Trasa mierového pochodu, na ktorom bol medzi mladými aj poslanec NR SR, podpredseda SDĽ Pavol Kanis, potom viedla až pod starobylý Devín.

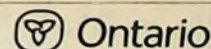
Transparenty príslušníkov slovenských mládežníckych organizácií jednoznačne dokumentovali odpor mladých ľudí voči akýmkoľvek snahám "prikrášliť minulosť a bagatelizovať fašistický charakter slovenského štátu (1939-1945). Veľkonočný mierový pochod, ktorý pripravila Slovenská únia pre mier a ľudské práva už po štvrtý raz, možno bude tento rok posledným. Ak sa však v našej spoločnosti objavia aj tie najmenšie náznaky nebezpečenstva vzniku konfliktov, nebudeme v našom úsilí poľavovať a pochod pripravíme opäť - povedala jedna z organizátoriek podujatia na Devíne Katarína Poštová. Účastníci si vypočuli text listu prezidenta SR M. Kováča. Pripomenul v ňom, že nik nemôže zľahostajniť a nevnímať nebezpečenstvo ozbrojených konfliktov v mnohých regiónoch sveta, kde sa potláčajú ľudské práva a sloboda. Účastníkom manifestácie zažela silný pocit občianskej zodpovednosti za veci verejné a pripojil svoj hlas, ako hlas hlavy štátu, za mier, pokoj a toleranciu.

24.4.95

Slovenský filmový ústav chce na festival Fórum '95 pozvať herca P. Newmana

BRATISLAVA (SME - dik) - Na filmovom festivale Fórum 1995, ktorý má byť v októbri, by sa mohla uskutočniť retrospektíva filmov amerického herca Paula Newmana s jeho osobnou účasťou. Pre SME to včera povedal nový riaditeľ Slovenského filmového ústavu - Národného kinematografického centra Štefan Vraštiak. "Ešte pred mojim nástupom sa zrodil nápad urobiť prehliadku významných hollywoodskych osobností minulosti aj súčasnosti, ktoré majú nejaké korene na Slovensku. Pripravil som návrh usporiadať Newmanovu retrospektívu v rámci pripravovaného decembrového podujatia k storočnici kinematografie na Slovensku, ktoré robí Slovenská filmová tvorba, ale nakoľko je to decembrový termín, myslím si, že je pre takúto osobnosť nevhodný a nemôžeme riskovať, že dlho pripravované podujatie, ktoré by si vyžiadalo maximum námahy a diplomacie, by mohlo stroskotať trebárs na decembrovom počasi," uviedol Š. Vraštiak. SFÚ podľa jeho slov ponúka Nadácii Fórum buď spolusporiadateľstvo festivalu, alebo samostatnú sekciu s retrospektívou filmov Paula Newmana. "Urobíme pre to všetko a sú tu, samozrejme, aj iní sponzori, spojíme sa so všetkými organizáciami a inštitúciami, ktoré by to umožnili. Sami si držíme palce, aby to dobre dopadlo." Paul Newman (1925) vytvoril hlavné úlohy napríklad vo filmoch Niekoľko miliónov mil rád, Mačka na rozpálené streche, Hombre, Butch Cassidy a Sundance Kid, Frajer Luke, Podraz, Pevnosť Apačov v Bronx, Farba peňazí, Harry a syn. Za rolu v Nobody's Fool (režia Robert Benton) získal tento rok v Berlíne Strieborného medveďa pre najlepšieho herca a bol nominovaný i na Oscara 1994.

27.4.95

Zajtra bude dvonásobne toľko dôvodov, pre ktoré zavádzame program Neighbours už dnes

Vďaka rýchlemu pokroku modernej medicíny, v najbližších pätnástich rokoch vzrastie počet ľudí starších ako 85 rokov na dvojnásobok.

S rastúcim počtom starších, viac a viac ľudí bude odkázaných na sociálne služby ako domáce ošetrovanie, stravovanie, fyzioterapia a pomoc v domácnosti. Dôchodcovia, telesne postihnutí a všetci odkázaní na pomoc chcú mať možnosť žiť doma. Súčasný systém to však neumožňuje všetkým. Čo je lepšie než rodinný kruh, ulica, ktorú poznáte, ľudia, ktorých máte radi, byť obklopený všetkým, čo bolo súčasťou vášho života?

Potrebujeme s istotou vedieť, že služby v domácnosti, ktoré existujú budú poskytované aj zajtra. Preto zavádzame program Neighbours - Susedia.

Neighbours je úsilie zaviesť sociálne a zdravotné služby v domácnosti tak, aby ľudia mohli viesť nezávislý život. Prvý krát všetky služby pre tých, čo to potrebujú budú dostupné vytočením jedného

telefónneho čísla v celej provincii.

Neighbours bude formovaný a riadený dobrovoľníkmi zvolenými z vášho okolia. Mali by to byť ľudia, ktorí rozumejú celej problematike. Vláda nebude zasahovať do ich výberu. V prípade, že máte záujem o domáce služby alebo viete o niekom, kto by chcel pomoc, chceme, aby ste vedeli všetko o programe Neighbours.

Alebo ak sa chcete zapojiť do úsilia ontárijkej komunity pre trvalú pomoc, zavolajte na jedno z týchto čísel.

HOME AND HEALTH SERVICES FOR INDEPENDENT LIVING.

1-800-268-1154, IN TORONTO (416) 314-5518, TTY 1-800-387-5559.

George Havlík Machines Inc.

Prodej * servis * generální opravy * opravy * náhradní díly *
konstrukce speciálních obráběcích strojů * instalace C.N.C.

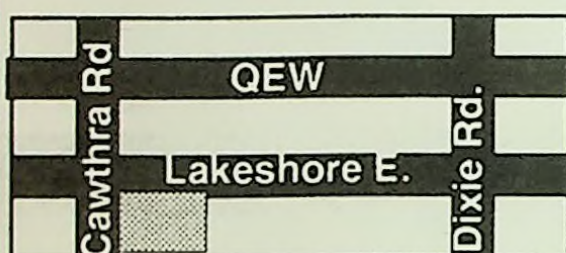
George Havlík
president

2411 Eagle St.N.
Cambridge, Ontario
N3H 4R7

Phone:
Bus: (519) 653-1370
Res: (519) 884-9084
Fax: (519) 650-1373

Dr. J. Zdena Legner

srdečně zve pacienty
do nové moderní
zubní ordinace

714 Lakeshore Rd. E.
(Cawthra & Lakeshore)
Mississauga, Ont.
Tel. (905) 274-0442

DR. ELENA ŠOMSKÁ

General Practitioner

S dlouholetou praxí v oboru gynekologie a porodnictví

NOVÍ PACIENTI VÍTANI

TEL. (416) 588-3182

Moderní ordinace ve středu Toronta,
rozšířené ordinace hodiny, parkování v suterénu
(Vjezd z Clinton Str.)

622 College Str., Toronto, M6G 1S4, Suite 307

VILIMEK AUTO/EXPORT-IMPORT

kontejnerová přeprava automobilů do ČR a SR
1 automobil Toronto-Mělník \$1745

Montreal-Mělník \$ 1545

Montreal-Martin Vilimek tel./fax (514) 327-5859,
cell: (514) 892-0072

Toronto-Petr Hofman tel.: (416) 242-8659.

Zájemcům v Kanadě

Česko-anglický slovník idiomů a ustálených rčení
metaforických, obrazných a lidových.

Anglicko-český slovník idiomů a ustálených rčení
metaforických, obrazných a lidových.

Zájemcům o tyto slovníky sdělujeme, že v Praze konečně vyšel

Anglicko-český slovník idiomů,

který byl u nás vydán již v roce 1985 a byl v krátké době zcela rozebrán. Omezený počet
výisků Anglicko-českého slovníku máme na skladě. Cena jednoho výtisku včetně
poštovného je 30 kanadských dolarů. Tato částka odpovídá výši nákladů, spojených s
dopravou z Prahy do Kanady (slovníky jsme si museli dopravit na vlastní náklad).

Stále ještě máme na skladě

Česko-anglický slovník idiomů,

který u nás vyšel v roce 1991.

Jeho cena je 41 kanadských dolarů (včetně poštovného, přestože poštovné se od doby
vydání slovníků několikrát zvýšilo).

Těm zájemcům, kteří si objednají oba slovníky najednou, poskytujeme slevu - cena za oba
výtisky včetně poštovného je 65 dolarů.

Upozorňujeme, že tyto slovníky už nebudou nikdy vydány. Jejich vydání je finančně
ztrátové. Proto doporučujeme, aby si je zájemci objednali včas.

Knihy obdržíte obratem po zaslání peněžní poukázky (money order) na adresu:
Břetislav Kroulík, 30 Teesdale Place # 2008, Scarborough, Ontario M1L 1L2

Kongresman T. Lantos vyjadril rozhorčení z ožiovania spomienok na J. Tisa na Slovensku

Bratislava (SME-hn) - Podľa Toma Lantos, jedného z najvplyvnejších amerických kongresmanov, má Slovensko šancu stať sa čo najskôr členom NATO a EÚ, za predpokladu, že bude rešpektovať určité všeobecne záväzné podmienky. Medzi nimi, ako o tom včera americký politik informoval v Bratislave novinárov, je najmä rozvoj trhovej ekonomiky, lebo účasť v EÚ a NATO predpokladá zdravú ekonomiku. Takú možno dosiahnuť len pomocou zahraničných investícií, ktoré sú zatiaľ na Slovensku pre mnohé príčiny nevelké. A možno, konštatoval ďalej, je druhá podmienka vstupu či prijatia do západných štruktúr ešte dôležitejšia než prvá. Ide o rozvoj plnej demokracie, v ktorej fungujú demokratické inštitúcie, kde väčšina má zabezpečené práva, ale kde sa právam menšín dostáva plnej ochrany, kde sú zaručené ľudské práva a kde naplno funguje slobodná tlač, rozhlas a televízia. Kongresman sa v Bratislave stretol s premiérom Vladimírom Mečiarom i s predstaviteľmi opozície, so zástupcami menšín i židovskej komunity. Tom Lantos veľmi otvorene vyjadril rozhorčenie vo svojom mene aj celého amerického Kongresu z ožiovania spomienok na Jozefa Tisa. Varoval, že by podobné kroky mohli viesť k inému pohľadu na Slovensko. "Mám pocit, že premiér Mečiar, ktorému som tlmočil názory, pochopil postoj USA voči demokratickému Slovensku," povedal. Nazáver návštevy položil včera americký kongresman kyticu kvetov na hrob Alexandra Dubčeka.

28.4.95

Televízna spoločnosť VTV rokuje aj o vysielaní programov M. Markoviča

BRATISLAVA (SME - bor) - "Veríme, že parlament rozhodne kladne, pretože neexistuje žiadny spoločenský ani politický dôvod, aby tak neurobil," povedal na včerajšom stretnutí s novinármi generálny riaditeľ VTV P. Varga. Spoločnosť VTV má na základe licencie na televízne vysielanie v káblových rozvodoch začať vysielat 22. apríla, v máji by však mal parlament posúdiť jej žiadosť o celoplošnú licenciu na vysielanie cez satelit. Dovtedy ju bude možné sledovať len v káblových rozvodoch SKT.

Podľa P. Vargu bude VTV vysielat v čase od 6. hodiny ráno do 1. hodiny po polnoci a ponúkne všetky programové prvky klasickej televízie - spravodajstvo, publicistické a zábavné programy, filmy. Vzhľadom na to, že ako súkromná spoločnosť nemá dostatok prostriedkov na výrobu vlastných filmov, ťažisko výroby vlastných programov bude podľa jeho slov v oblasti zábavy. "Sme už dohodnutí s celou špičkou slovenskej zábavy a v týchto dňoch sa končia aj rokovania s pánom Paczeltom," uviedol P. Varga. (Pozn. red. - S agentúrou, v ktorej vyrába svoje programy M. Markovič.)

11.4.95

Syn poľského prezidenta pôjde na dva roky do väzenia

VARŠAVA - sme - (CTK) - Syn poľského prezidenta Lecha Walesu Przemysław bol vo štvrtok odsúdený na dva roky väzenia. Súd v Gdaňsku považoval za dokázané, že 21-ročný muž spôsobil dopravnú nehodu a následne urážal príslušníkov polície. Predsedajúci súdu odmietol žiadosť o podmienený trest s odôvodnením, že delikt bol veľmi nebezpečný a páchateľ bol pri zatýkaní navyše veľmi agresívny.

Prezidentov syn išiel 10. novembra 1993 vysokou rýchlosťou a svojim volkwagenom Golf narazil zo zadu do osobného auta, ktoré zastavilo na priechode pre chodcov. Vodič auta bol ťažko zranený. Previnilec, ktorý bol navyše

pod vplyvom alkoholu, potom z miesta činu ušiel. Po zatknutí mladý Walesa urážal policajtov a zničil zariadenie policajnej stanice.

Omluva: V minulom čísle se nám spojily dva články do jedného. Proto je dnes opakujeme v plnóm znení:

Aleš Březina

Kňažko, Mikloško a Javorský vraj urazili Luptáka

BRATISLAVA (TASR, ČTK) - Predseda výboru NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie Roman Hofbauer požiadal v zmysle paragrafu 93 zákona SNR č. 44/1989 Zb. o rokovanom poriadku SNR mandátový a imunitný výbor NR SR o začatí disciplinárneho konania a následné zistenie, či sú v imunitných záležitostiach dané podmienky nastúpanie voči poslancom NR SR Františkovi Mikloškovi, Františkovi Javorskému (KDĽ) a Milanovi Kňažkovi (DÚ) za ich výroky na zasadnutí 6. schôdze parlamentu v dňoch 5.-7. apríla 1995. Predmetom skúmania má byť vystúpenie F. Mikloška - v rozpore so zákonom o rokovanom poriadku, tvrdenia F. Javorského, ako aj výroky M. Kňažka, ktorý označil poslancov Zdrúženia robotníkov Slovenska za neobolševikov a poslancov Slovenskej národnej strany za neofašistov, čím hrubo urazil oba politické subjekty.

"Obvinenie pána Hofbauera je absurdné. Za tým, čo som povedal, si stojím, a dúfam, že i moji kolegovia," vyhlásil vo štvrtok v rozhovore pre ČTK podpredseda Demokratickej únie (DÚ) M. Kňažko a dodal, že "zmienil som sa len o Luptákových neobolševikoch, moje výroky sa nevzťahovali na tých členov ZRS, ktorí sa hlásia ku krídlu Miroslava Kočnára," povedal Kňažko. "Neobolševické vyhlásenie Luptáka každý notoricky pozná. Každý tiež vie, že tento robotnícky predák je dnes len bábkou v rukách HZDS a koná proti zmyslu existencie svojej strany."

O "neofašistoch" zasa Kňažko hovoril v súvislosti s oslavnými vyhláseniami predsedu SNS Jána Slota o slovenskom štáte počas vojny, s aktivitami ministerky školstva Evy Slavkovskej, ktorá sa zúčastnila na akciách oslavujúcich tento štát, a s výrokmi poslanca Víťazoslava Mórica, že je "hrdý na prezidenta Tisa".

SME-15.4.95

Plnenú kapustu zjedol už prepustený rómsky kráľ doma

Rimavská Sobota - sme / IVETA BIELIKOVA - Mnohým v Rimavskej Sobote trochu stiaho hrdlo, keď sa dozvedeli, že rómsky kráľ Ján Farkaš je už na slobode. Po dvojročnej vyšetrovacej väzbe v Banskej Bystrici (podľa pôvodnej obžaloby má na svedomí spáchanie dvanástich trestných činov - napríklad výtržníctva, vydierania, krátenia daní) bol tento súkromný podnikateľ v sobotu 8. apríla tohto roku prepustený. O predĺžení dvojročnej vyšetrovacej väzby prokuratúra Najvyšší súd SR nepožiadala, mohla by tak urobiť najmä pri priamom ohrození života ľudí, alebo prípadnej recidíve trestných činov. Ján Farkaš bol po svojom zatknutí 4. apríla 1993 - po šiestyždňovej väzbe - už raz na slobode, prepustili ho na polmiliónovú kauciu. Za ovplyvňovanie svedka (svojej bývalej sekretárky) ho však po troch dňoch znovu vzali do väzby.

"Pripravila som mu plnenú kapustu na maďarský spôsob, to má hrozne rád," uviedla pre SME manželka Rozália. A doplnila, že toto jedlo mu nosila každý mesiac i do väzenia.

Podnikateľské aktivity tejto rozporupnej rimavskosobotskej osobnosti boli mimoriadne široké. Od začiatkov so skladom náradia, po predaj vojenských kanád, vodky, truhlí i špeciálneho dvojitého skla, až po vlastníctvo dvoch hotelov, baru Monte Carlo. V najlepších časoch Farkašovej stavebno-obchodnej firmy VLK odhadovali jeho majetok na 50 až 60 miliónov korún. "Keby ste videli, ako nám všetko zničili," sťažovala sa pani Farkašová a mala na mysli najmä hotel v rekreačnej oblasti Kurinec. Poprela, že by firma VLK skrachovala i to, že by sa jej manžel chcel hneď pustiť do podnikania. To nakoniec ako stíhaný, síce na slobode, ani nemôže. "V prvom rade je súd a musí si oddýchnuť, aj keď vo väzení ani nepribral, ani neschudol," dodala. Časť obžaloby delimitoval Krajský súd v Banskej Bystrici na Okresný súd v Rimavskej Sobote a pojednávanie v tejto veci určili na 19. apríla t. r., preto včerajší deň strávil Ján Farkaš u svojho advokáta. Nekorunovanému rómskemu kráľovi (kráľovské insignie mu vyrobili v Prahe) nemožno však uprieť ani snahu o nápravu "svojich" ľudí, potom, ako sa stal správcom rómskeho sídliska na Dužavskej ceste, ktoré v Rimavskej Sobote nenazvú inak len Čierne mesto. V správcovsťve sa mu viac darilo v mosteckom sídlisku Chanov, kde sa tiež ujal Rómov.

Ján Farkaš, kráľ a podnikateľ so znamením vlka v logu firmy, sa teraz najviac teší svojím trom vnučkám, najmä sedemmesačnej, ktorú videl po prvý raz.

13.4.95

...

Díky za každé nové ráno...

Československý film dosáhl vrcholu v šedesátých letech, kdy získal dva Oscary, několik mezinárodních cen a ocenění. Málokteré kulturní odvětví bylo tak poškozeno normalizací jako právě film. Z tohoto otřesu se československá kinematografie prakticky nevzpamatovala dodnes. Od té doby se objevilo pár pěkných filmů či seriálů, ale celkově se

Ivana Chýlková ve filmu Díky za každé nové ráno.

česká i slovenská kinematografie podřídila komerci. Přiznejme si, že toto je celosvětový trend anebo je zde druhá možnost a to, že stárneme a tak se nám zdá vše, co vzniklo v době našeho mládí kvalitnější a lepší.

Otázkou je, jestli film *Díky za každé nové ráno* se mně zdá lepší než průměr proto, že vypráví o době mého mládí, o době která se pevně usadila v mé mysli už jen proto, že jsem odešel a nejsou zde „rušivé“ momenty z doby pozdější anebo proto, že je to skutečně dobrý film. Každopádně jedna možnost nevylučuje druhou.

Připusťme, že je to dobrý film a je to film, který hovoří ke mně a je to také film, který hovoří o emigrantech. Nikoliv o emigrantech v Kanadě, ale o těch prapodivných postavách, které jsme znali z dětství, které mluvily tak trochu se smyšlným přízvukem a které jsme neměli kam zařadit. Jednalo se o lidi, kteří přišli z Podkarpatské Rusi či Zakarpatské Ukrajiny.

Film podle scénáře Haliny Pawłowské je nádhernou výpovědí dospívající dívky, která napůl vyrůstá ve světě neuznaného ukrajinského básníka a při různých vlasteneckých večírcích musí recitovat jeho básně. Zřejmě je to podobné pocitům mnohých českých či slovenských dětí zde v Kanadě, které recitují těžko pro ně srozumitelné básně na krajařských sejtích a na druhé straně jsou ve zcela odlišném „sektarizovaném“ světě, který je realitou a realitou o to horší, že Olga nevyrůstá v normální společnosti, ale ve znormalizované. Od školy, kde vládne jiná měřítka než vzdělání, od tlaků, kdy na jedné straně je téměř vše dostupné přes partaj a postel a na druhé straně je svět jakési úcty, poctivosti a pravdy, ale někdy je to pouze hra na úctu, poctivost a pravdu a mezitím láska a sex, které se snaží někdy s větším, jindy s menším úspěchem Olga, kterou hraje Ivana Chýlková dostat do harmonie.

Myslím si, že je to dobrý film, důkazem je, že divák zachází ve vzpomínkách až do takových detailů, jestli po roce 1968 jezdily hranaté tramvaje nebo ne nebo přemýšlí, jestli se skutečně v tu dobu hrál podobný druh písniček. Asi by názvu filmu spíše odpovídal název ruské píjáčké písně, kterou miloval Olžin otec navštěvující svoji ukrajinskou hospodu Zanzibar (srovnej s naší torontskou Hospodou U Vlastičky) než evangelická písnička, která byla ve filmu celkem okrajová, ale kdoví, možná, že se také tímto názvem chtělo říci, že přestože má život své bolesti, průšvihy a nic není dokonalého, přesto je krásný a člověk by měl být za něj vděčný... Anebo je i toto ironie? Aleš Březina

Z DEŠTĚ POD OKAP aneb POVÍDKA SE ŠŤASTNÝM KONCEM

(Vzpomínka zrovna půl století stará)

Žili jsme s matkou a sestrou ve velkém městě tehdejšího Protektorátu. Konec dubna 1945 v okolí našeho bydliště vypadal dost nezdravě; v parku před domem jedna baterie houfnic, pár set metrů vzadu druhá. Němci opevňují horečně město a zmobilizovaní mladí Češi kopou kolem sil' zákopů a zátarasů. Už pár dnů skupiny sovětských letadel shazují několik bomb a v noci pomalu létající kukuruzník se také přidá. Není příjemné slyšet ho nad hlavou. Shodí něco nebo ne? Poplachu už neexistují, jsme příliš blízko frontě. Po další noci ve studeném sklepě se rozhodujeme odejít na venkov, kam sestřin spolužák, žijící v malé vesničce, nás předtím pozval: Jeho otec je tam starostou. Využijeme soumraku, kdy denní bombardéry už nelétají a noční ještě ne. Mám naložený svůj bicyl štěstím a pokřívky (kolo je neocenitelné pro uprchlíky!) a úspěšně dosáhneme za tmy předměstí. Dobří lidé nás tam nechají přespát. Druhý den se dostaneme konečně na hlavní silnici, plnou prchajících „zákopníků“ i ustupujících vojenských jednotek. Občas auto táhne pět jiných, protože není dost benzínu. Míjí nás Němci, Maďaři, jacísi Sibiřané a také vojáci Slovenského štátu. Tak je silnice ideálním terčem pro letadla. Jednou slyším zvuk leteckého motoru, hodím bicykl do příkopu a všichni běžíme do blízkého lesíka. Naštěstí je to německý průzkumný Čáp. Večer se konečně dostáváme do cíle a jsme mile přijati. Je to malá vesnička v lesích, vzdálená asi kilometr od hlavní silnice - ideální místo, kde přečkat klidně až do konce války. Ale ke stejnému závěru došla skupina partyzánů, kteří si zvolili vesničku za opěrný bod. Hlavní silnice tu prochází lesy z obou stran. Je tu osudné místo označené devíti kříži, kde prý před dávnými léty odmiřnutý nápadník povraždil celou svatbu. Právě zde se usadili partyzáni s kulometem a bída každému osamělému vozidlu nebo spoje na motocyklu! Partyzáni také zmátli všechny orientační tabulky v okolí. Záhyb silnice s kříži prý byl lemován troskami vozidel, proto každá projíždějící jednotka pro jistotu střílí naslepo do lesa po každém, koho vidí. Jednou už za tmy partyzáni počnou střílet na několik jakýchsi těžkých vozidel na silnici. Záhada vozidla najednou rozsvítí reflektory a začnou pálit z děl. Jsou to německé tanky! Naštěstí Němci se raději nezastaví a za palby jedou dále. Útočnicíto přezijí přimáčknutí v příkopu. Ve vesničce partyzáni vyhlásili vyhlášku, že každý, kdo by spolupracoval s Němci, bude potrestán. Vyhláška je potvrzena i kulatým razítkem s historickým znakem ČSR. Nařizují zabírat vedlejší

cestu z vesnice, protože tam mají svou základnu.

Ale německá armáda a přidružené skupiny stále ještě existují. V nedalekém městě postříleli předčasně vytvořený Národní výbor. Do vesničky přijíždí průzkumné pancéřové auto s tuctem vojáků. Na návsi obrněnec vystřelí do vzduchu, aby situace byla každému jasná. Vystoupí dva mladí důstojníci a s napřaženými pistolemi v rukou hledají starostu, jeho úřadovna byla označena dvojazyčnou tabulkou podle tehdejších předpisů. Starosta mizí zadním vchodem do polí. Stejnak by se německy nedomluvil. Tak jsem nucen přijmout nezanedbatelné hosty já sám. Jak to, že je tu barikáda?! Říkám, že tu není žádné nebezpečí a že je zbytečné mít pistole v rukou. Vidi to sami a pistole mizí v pouzdrech. Podle mne jacísi teroristé donutili obyvatele ke stavbě zátarasu. Na důkaz toho je vedu k vyhlášce, kterou jim promptně překládám. Studuji i razítko. Český text i líček jim nic neříká, ale malou hvězdičkou ohraničující konec a začátek textu hned poznali. „Ja, das sind die Komunisten!“ Nevyracím jim tento závěr. Žena domácího nabízí kávu s mlékem. Musíme ji nejdříve sami ochutnat, zda není otrávená. Překládám vesničanům rozkaz důstojníků, že barikáda musí být hned odstraněna, což se bez velkého nadšení uskutečňuje.

Ztrácí se oboustranný pocit napětí a nastává téměř přátelské ovzduší. Povídám důstojníkům, že by válka měla už skončit. Oba se tomu srdečně zasmějí. Pak říkají, že jsou naši přátelé, kteří nás chrání před bolševismem. Já na to, že za dnešních poměrů je těžké rozeznat, kdo je přítel a kdo nepřítel. Zase smích! Posádka obrněnce radí mládeži z vesnice, aby raději nebyla blízko. Ten by mohl být napaden letadlem a je proto bezpečnější být opodál! Se zřejmým ulehčením vyprovázíme vojáky.

Asi jsme měli štěstí, že vojáci byli z Wehrmachtu, nikoliv z SS. Také to byla příliš malá jednotka pro jakoukoliv akci. Nevěděli také, kolik je partyzánů kolem a jak jsou silní. Snad měli jen průzkumnou funkci. Prý v některém z následujících dnů se chystala trestná výprava proti obci (což se v té době přihodilo několika vesnicím), ale nás zachránila včasná ofenziva Rudé armády a současná kapitulace Německa 9. května.

(Autor se tímto po padesáti letech omlouvá pravděpodobnému vůdci partyzánů - dnes profesorovi americké a české univerzity - že se pochopitelně tehdy nesnažil vysvětlit Němcům záhadu kulatého razítka)

S-

Video

oprávněný distributor českých filmů na videokazetách uvádí premiérově nejlepší film z roku 1994 z produkce ČEFIS

DÍKY ZA KAŽDÉ NOVÉ RÁNO

je hořkou komedií o tom, že milování je dřina, která stojí za to. V příběhu Olgy, která dospívá právě v době normalizace pod silným vlivem svého otce-ukrajinského básníka s „horkou hlavou“- a vlivem doby. Pestrá obrazová mozaika je skládána s určitou ironií a moudrým humorem režisérem M. Steindlerem. Film obdržel šest Českých lvů 1994 (scénář, režie, nejlepší film roku, kamera, hlavní herecké role I. Chýlková a Fr. Pieczka)

Cena kazety CDN \$ 39.90/US \$ 35.- + pošt. \$ 4-
Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8
Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

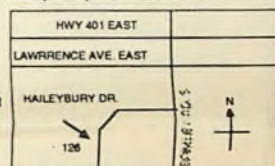
Books

LITERACY PRAGENSIS

126 Haileybury Dr.
Scarborough, Ont., M1K 4X5
Tel.: (416) 261-7217
Fax: (416) 261-3771

Na shora uvedené
adrese si můžete
knihy zakoupit osobně
po předchozím
zavolání!

Arts

Olejomalby, pastely, kresby, koláže Portréty na objednávku

Johanka z Arcu

MARIA GABÁNKOVÁ

Jste pozváni na návštěvu
ateléru v Torontě!

Volejte:

(416) 535-8063

Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

Nezmeškejte jedinečnou příležitost, jak cestovat levně, kvalitně, a rychle. Naše cestovní kancelář vám nabízí bezstarostný servis. Levně do Evropy. Letenky do Prahy, Ostravy, Bratislavy, Košic a Vídně.

CESTOVANIE DO CELÉHO SVETA 504-3800

Fax: (416) 504-8186

Telex: 05 986 391

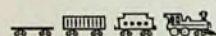
662 Queen St. W., Toronto, Ont. Canada M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK MANAGER

Nová pobočka v Kitcheneru
Eva Sabol - Engel:
(519) 648-2317

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1X5

Přijímáme rezervace na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

Dana Nohavica-Manager

Tel.: 921-8945

a 921-3721

JASMIN VILLA MOTEL

krajanský motel v krásném slunném prostředí.

Vaši hostitelé - rodina Naňáková

801 South Ocean Blvd.
Pompano Beach, FL 33062-6315

Tel: (305) 941-7930 * Fax: (305) 941-9717
Pro USA a Kanadu 1-800-941-9939.

Rozhovor s Pavlem Králem nejen o posledním představení

J. Brychtová, B. Máca, J. Šmíd a P. Král v Hrátkách s čertem.

Foto: Dáša Kosová

Krátce po premiéře nejnovější hry Nového divadla *Hrátky s čertem* jsme zašli za hercem, režisérem a vedoucím souboru Pavlem Králem. Již nevypadal vůbec ďábelsky, ale spokojeně a klidně, protože se hra podařila. Také svou náladu potvrdil následujícími slovy:

PK: Představení hodnotím kladně. Lidi dokázali sedět v divadle dvě a půl hodiny a nikdo se nevrátil, cítili jsme, že je v hledišti pozornost a nakonec nám i publikum zatleskalo. Při nacvičování hry jsme použili jako předlohy filmy včetně Ladovských kulís. Důležité je, že se nám podařilo podchytit mládež, protože přece jen nám ten věk tak trochu utíká a ubývá nám síl, jelikož divadlo již má za sebou pětadvacet let. Rovněž je důležité, že nám opět začíná stoupat návštěvnost, což je pro nás radostný poznatek.

ABE: Bilance souboru?

PK: Hrajeme tři premiéry do roka. Kolik je členů souboru je otázkou, ale od začátku prošlo divadlem asi 140 lidí, v dnešní hře to bylo celkem 18 herců a s technickým personálem 28 lidí. Bylo to neuvěřitelně organizačně náročné dát celou skupinu dohromady, ale podařilo se nám získat i mladé lidi jako Jakuba Hübschmana, který dělal dnes světla, což je důležité. Představení hrajeme celkem čtyřikrát, z toho dvakrát odpoledne, aby mohly přijít i děti.

ABE: Jak to vypadá s videozáznamy, používáte je?

PK: Používáme, dělá nám je zdarma Libor Piterman, a všichni členové představení dostanou z něj záznam. Výhodou je, že máme i záznamy deset let staré, takže můžeme porovnávat své výkony s minulostí a můžeme vidět i jak stárneme.

ABE: Na co se Nové divadlo chystá?

PK: Členové Nového divadla budou v nejbližší budoucnosti vystupovat na večeru

obrazů a poezie, který pořádá Dámský odbor a režisuje Milo Kubík a kde budou rovněž obrazy Marie Gabánkové a jejich rodičů. Mimo to pořádáme každoročně pravidelně Silvestra a i jinak zaskakujeme.

ABE: Jak vypadá skladba představení a co lze očekávat v příštím roce?

PK: Děláme vždy jednu velkou hru, což je většinou zpěvohra nebo muzikál, jednu světovou hru nebo klasiku a jednu českou

hru. Na příští rok plánujeme Gogolovu *Zenitbu* a přislíbil účast i Vašek Postránecký z Národního divadla. Navazujeme tak na předchozí návštěvy Stelly Zázvorkové a Josefa Zírny.

Lze tedy popřát Novému divadlu hodně úspěchu do dalšího čtvrtstoletí a rádi bychom byli při zlaté svatbě Nového divadla, která se bude konat zanedlouho v roce 2020.

Aleš Březina

ČRIEPKY

Braňo Hochel-Pittsburgh

Po nedávnej porade slovenských veľvyslancov s vládou sa masmedializovali aktuálne problémy diplomacie SR. Senzácie sa nekonali: sociológ Juraj Schenk (t.j. minister zahraničných záležitostí) nateraz vylúčil personálne zmeny. Senzácia sa nekonala: slovenská diplomacia stále nevie, čo je to diplomacia. Nevie to premiér, nevie to minister Schenk, nevie ani predseda zahraničného výboru NR SR Slobodník... takže kto by sa odvážil vedieť?

Slovenské veľvyslanectvá dostali dve prioritné úlohy: 1. *propagovať* Slovensko, 2. *čeliť dezinformáciám* o Slovensku (*Za ich úspešné splnenie sú vypísané aj prémie: zvýšenie ambasadného rozpočtu o 5 - 20 %*), k čomu sa nesmel priradiť požiadavka *zefektívniť prácu obchodných oddelení*. A nám - neporaziteľným občanom Slovenskej republiky - zostáva len dúfať, že v honbe za prímami diplomatické misie nezanedbajú to, čo tvorí 80 % práce každého zahraničného zastupiteľstva...

In margine: pokiaľ ide o najpotrebnejších adresátov informácií o Slovensku - o obchodníkov a investorov, tí kašľú aj na slovenské ambasadné informácie (ružové obrázky na kriedovom papieri), aj na potenciálne dezinformácie (hoci aj v New York Times), ba aj na ponuky-rozprávky obchodných oddelení... Slovensko sa totiž propaguje. Slovensko o sebe informuje - na Slovensku. Napríklad: necelých 24 hodín po tlačovej besede Jána Slotu-Zilinského mi volal zástupca jedného tunajšieho potenciálneho investora, aby som mu osvetlil, čo je to zákon na ochranu republiky. O Slotovom-Zilinského zámere sa samozrejme nedozvedel od slovenských janičiarov ani od amerických dezinformátorov, ale priamo zo zvodky bratislavského veľvyslanectva USA...

Johnstown je mestočko v západnej Pensylvánii, ktoré niekoľkokrát zmietla voda: miestne múzeum povodne je pravdepodobne jediné svojho druhu na svete. *Cambria City* sa volá časť tohoto mestočka. *Bottle Works Ethnic Arts Center* je mestom, štátom a súkromníkmi dotovaná organizácia, ktorej cieľom je uchovávať, prezentovať a propagovať kultúrne tradície miestnych etnických (národnostných) skupín. Mätúce *Bottle Works* (skláreň, fľaškáreň) sa ľahko vysvetlí: centrum sídli v bývalej sklárni.

Ako každý pomalý šofér si dávam časovú rezervu, takže aj do *Cambria City* som dorazil dobrú hodinu pred začiatkom Slovenského veľkonočného programu. Neofuturoval som: na ploche asi pol kilometra štvorcového som narátal trinásť kostolov - slovenský, chorvátsky, maďarský, poľský, litevský... protestantský, katolícky, ortodoxný, pravoslávny...

Samotná slovenská veľká noc: ako sa maľujú vajíčka, ako sa pripravujú tradičné veľkonočné jedlá, ako sa robia papierové kvety, prednáška dr. Michaela Kopanica o veľkonočných zvykoch, scénka o príchode emigranta do Ameriky (čas deja: rozhranie storočí), výuka polky... Priemerný vek publika: cca 65 rokov. Priemerná slovenská slovná zásoba prítomných: cca 7 slov.

Mimo chodom - v Johnstowe práve zúřila volebná kampaň na post prednostu okresného úradu. Každá krčma, každý obchod propagoval svojho favorita. Medzi najhorúcejších kandidátov patrili Cerník, Wojnarowski, Hovanec, Nagy a Toth...

Budoucnost českého a slovenského státu

Budoucnost samostatného českého a slovenského státu není nikterak růžová. Představa, že jejich existence je zaručena vstupem do Evropského společenství je zcela klamná. Již dnes je vedoucí silou Evropského společenství Německo. Jeho vliv na rozhodování v Evropském společenství bude stále stoupat úměrně s rozmachem jeho hospodářské, politické a vojenské síly. Pro rozdělení Český a Slovenský stát bude Evropskou unií představovat Německo, které bude mít rozhodující vliv na politiku Společenství k jeho východním sousedům. Vzhledem k tomu, že vlivu uvnitř Společenství může způsobit, že unie tak, jak byla plánována vládami západoevropských zemí se nikdy neuskuteční, ale povede pouze k vytvoření fasády, za kterou se bude skrývat německá moc. Všechny západoevropské země pak budou muset vážně uvažovat o tom, zdali členství v takovém společenství jim ve skutečnosti není na škodu a budou se samy muset starat o své vlastní přežití. Velmi bude záležet na vnitropolitickém vývoji v Německu. Je však patrné, že tamní vývoj se pohybuje stále stejným směrem. Od násilného sjednocení Německa Pruskem v roce 1870, Německo se stále snaží o upevnění moci v Evropě a ve světě a dvakrát se snažilo dosáhnout světovlády.

Je nutné uvažovat, co podobný vývoj v Evropském společenství a v Německu bude znamenat pro rozdělení český a slovenský stát. Češi a Slováci se osamostatnili v roce 1918 na základě myšlenky jednotného československého národa. Byla to politická nutnost k získání samostatnosti, poněvadž vítězné mocnosti nesouhlasily s vytvořením českého státu, který pokládaly za životaneschopný. Osamostatnění Slovenska od Maďarů se nemohlo ani mluvit. Spojení Čechů a Slováků v jednotném státě vytvořilo dostatečně velkou jednotku, na jejímž základě velmocí souhlasily s vytvořením čs. státu. S tím souviselo vytvoření národa československého, neboť tímto způsobem národ československý získal národnostní většinu v čs. státu. Bez konstrukce československého národa jak Češi, tak Slováci by byli jen menšinovou skupinou v novém státě. V tomto případě by velmocí nikdy nebyly daly svůj souhlas k vytvoření československé republiky. Masaryk, Beneš a Štefánik si byli toho dobře vědomi a snažili se, aby z obou národů vznikl

národ jeden v zájmu přežití státu a obou národů. Byl to zvláště Štefánik, který se obzvláště zasazoval o vytvoření jednotného československého národa. Zastával názor, že Češi a Slováci jsou jeden národ a jakékoliv rozdíly mezi nimi jsou způsobeny jejich zeměpisnou polohou a odloučením. Přál si, aby se oba národy zase sblížily a co nejrychleji splynuly v národ jeden. Říkal, že Slováci jsou Češi žijící v Uhrách a Češi jsou Slováci žijící v Čechách. Slovenští představitelé dali výraz tomuto myšlení v Martinské deklaraci z 30. října 1918, kde prohlásili svůj Národní výbor za slovenskou větev jednotného československého národa. V tom se sjednotili Vavro Srobar, Milan Hodža, Andrej Hlinka a Slovenská liga v Americe.

Československo po první světové válce mělo dobrý předpoklad k uskutečnění těchto myšlenek. Vývoj tímto směrem šel však podstatně pomaleji, než se předpokládalo v boji za svobodu. Hlavním důvodem byla skutečnost, že Štefánik následkem své předčasné smrti se nemohl účastnit politického dění v nové republice. Dvacet let republiky - jen krátká chvíle v životě národů - nestačilo vytvořit jeden národ. Události druhé světové války neměly dobrý vliv na vztahy mezi Čechy a Slováky. Němci udělali vše, aby zastavili jakýkoliv vývoj přátelství mezi Čechy a Slováky; naopak se snažili o jejich znepřátelení. Situace po druhé světové válce byla ovlivněna následky německé politiky. Více než čtyřicetiletá komunistická nadvláda, řízená Sovětským svazem neměla nejmenší zájem o česko-slovenskou jednotu. Po pádu komunismu v roce 1989 vzájemné vztahy zůstaly v bodě dosaženém po druhé světové válce. Nebylo již pamětníků vývoje po první světové válce a nová generace si již neuvědomovala, že československý stát byl vytvořen na myšlence jednotného československého národa. Okolnosti nebyly příznivé vývoji předpokládanému zakladateli československého státu. Ačkoli český a slovenský národ setrval na ideji společného státu, politici na obou stranách nepodporovali toto myšlení. Svěspony o politické a hospodářské vedení státu stále více hodlali řešit úplným rozdělením. Tato politika byla zcela v rozporu s nazíráním obou národů, které do poslední chvíle zastávaly myšlenku společného státu. Politici prosadili rozdělení státu proti vůli velké

většiny obou národů. Není divu, že se neodvážili předložit otázku rozdělení k referendu, o kterém dobře věděli, že by vyznělo ve státní jednotu a úplné odvrnutí jejich politiky. To by též bylo značilo konec jejich politické kariéry, kterou čím dál tím více ztotožňovali s rozdělením státu.

Rozdělení Československa na dva státy zcela zapadlo do německých plánů o destabilizaci zemí na východ od jejich hranic, aby mohli ovládnout celou oblast ležící na východ a jihovýchod mezi Německem a Ruskem. Hospodářské ovládnutí je nutně následováno ovládnutím politickým.

Německý vliv jak hospodářský, tak politický na vývoj v České republice je dostatečně patrný. Jeho zájem na Slovensku je vyjádřen jeho postojem za druhé světové války a bere v úvahu zájmy slovenských sousedů, Maďarska, Polska a dnes Ukrajiny. Pokud Česká a Slovenská republika nezazrží tento pro ni nepříznivý vývoj, dojde dříve či později ke ztrátě jejich hospodářské a politické nezávislosti. Pak už je jenom krok k úplné ztrátě svobody, to je stavu před rokem 1918.

Jediným způsobem jak zabránit tomuto neblahému vývoji je znovu spojení českých zemí a Slovenska v jednotném státě. Slibným začátkem by bylo vytvoření společného státu s vhodným názvem, jako například konfederace či unie. Jde o to vytvořit jednotku, která by oba národy zastupovala pro zahraničí a vedla jednotnou zahraniční politiku a časem jednotnou politiku hospodářskou. Dva roky samostatnosti vykazují slabost v těchto směrech. Hospodářské zlepšení v ČR je na úkor její politické nezávislosti, zatímco Slovensko utrpělo jak hospodářsky, tak politicky. Dvouroční zkušenost obou republik ukazuje, že spojení obou států by vedlo k jejich neobyčejnému posílení po všech stránkách. Nutným výsledkem by bylo výrazné zlepšení jejich postavení vzhledem ke všem sousedům a celé Evropě. Obnovený stát by se zase stal zemí, která vzbuzuje úctu a s kterou se musí počítat.

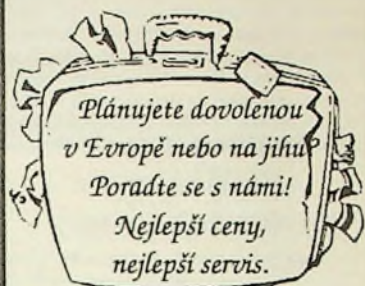
Březen 1995

Prof. Jiří Glos
Washington

SLOVAKOTOUR INC.
INTERNATIONAL BUSINESS TRAVEL CENTRE

AIR CANADA Lufthansa KLM Swissair CSA

Travel with us!

BEST DIRECT CONNECTIONS:

PRAGUE - CANADA

• INCENTIVE GROUPS • SPA HOLIDAYS
• HOTELS, CAR-RENTALS

INTERNATIONAL BUSINESS CENTER
DIVISION OF SLOVAKOTOUR
TORONTO

644 Queen St. West, Toronto, Ont. M6J 1E4
Tel.: (416) 504-5657, (416) 504-9095
Fax: (416) 867-8657

VANCOUVER

Tel: (604) 433-5112 Fax: (604) 433-4102

The oldest, the biggest and
the best travel company specializing in
Czech & Slovak Republics and beyond...

Důležité upozornění:

Počínaje 1. květnem 1995, máme nové číslo faxu:

(416) 530-0069.

Zároveň zavádíme

Denní zpravodajství

na tel. čísle

(416) 530-0202.

Zde vás budeme informovat o nejbližších akcích, které se konají v Torontě, o kursu koruny vůči dolaru a dále zde budete mít sportovní výsledky. Po vyslechnutí zpravodajství budete moci na magnetofonovém pásku nechat své komentáře, popřípadě změny adresy.

Tato služba bude fungovat 24 hodin denně.

LODNÍ & LETECKÁ

TRANS-COM
TRANSPORT LTD.

- ☐ PŘEPRAVA ZBOŽÍ JAKÉHOKOLIV DRUHU, VÁHY A ROZMĚRŮ VČETNĚ STĚHOVÁNÍ A AUTOMOBILŮ
- ☐ SPEDIČNÍ A DISTRIBUČNÍ SERVIS OD YUCATANU PO YUKON
- ☐ RYCHLÁ A EKONOMICKÁ PŘEPRAVA MEZI VÝCHODNÍ EVROPOU A SEVERNÍ AMERIKOU

VOLEJTE

JERRY FORMÁNEK

TEL.: (905) 678-6412 FAX: (905) 678-7544

PŘEPRAVA

Way to Travel

Nabízíme levné přímé lety z Toronta do Prahy
S ČSA DO ČECH I NA SLOVENSKO
Levné letenky a navíc možnost výhry:

Way to Travel

vypisuje soutěž pro zákazníky,
kteří cestují do/z ČR nebo na/ze Slovensko(a)
a kteří si zakoupí letenky v její kanceláři v době
od 15. února do 15. června 1995:

1. cena:

500 dolarů na zakoupení další letenky (letenek) kamkoliv

2. cena:

250 dolarů na zakoupení další letenky (letenek) kamkoliv

3. cena:

100 dolarů na zakoupení další letenky kamkoliv.

Veřejné slosování bude v týdnu po 15. červnu.

Možnost telefonického zakoupení letenky.

Letenku dodáme až na místo.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C,
Etobicoke, Ont. M8Z 3W3
Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

Fotbalová kvalifikace na ME 1996 v Anglii: ČR-Nizozemsko 3:1 (0:1)

Zdálo se, že český tým uzamkne soupeře v blízkosti jeho pokutového území, jenže už v 7. minutě přišlo vystřízlivění. Jonk napřáhl levačkou z 25 metrů „angličanem“ od tyče poslal „oranges“ do vedení. Brzy mohlo být vyrovnáno-Berger se hnál z pravé strany na opuštěného de Goey, ale potvrdil, že pověst bombera plní jen jeho levačka.

Přišel druhý poločas a v něm stačilo Uhrinovým svěcením 12 minut, aby dva exspartané, důvěrně znající letenské prostředí, zvrátili skóre. Nejprve střídající Látal (vyměnil Frýdka) perfektně posadil míč na hlavu „bombera“ Skuhravého -1:1. Vzápětí Němečkova hlavička po rohovém kopu znamenala druhý úspěch. A bombónkem byla pět minut na to Bergerova bomba z trestného kopu, která připomněla bezmocnému brankáři de Goyemu střelu Brazilce Branka ve čtvrtfinále loňského MS, znamenající tehdy vyřazení Nizozemců z dalších bojů. V souboji mužstev do 21 let: ČR-Nizozemsko 2:2.

FRANCÚZSKO - SLOVENSKO 4:0 (2:0).

Góly: 27. Krištofik (vlastný), 43. Ginola, 58. Blanc, 63. Deschamps. Před 25 000 diváky rozhodoval Nemeček Heynemann, žlte karty Di Meco - Dubovský, Tittel. FRANCÚZSKO: Lama - Angloma, Blanc, Roche, Di Meco - Guerin, Deschamps, Desailly, Zidane (73. Djorkaeff) - Loko, Ginola. SLOVENSKO: Molnár - Glonek - Stúpala, Zeman, Kinder - Krištofik, Tittel, Tomášek (46. Timko), Moravčík - Penksa (73. Maixner), Dubovský. Další výsledky: Francuzsko 21-Slovensko 21:0 (0:0), Francuzsko B-Slovensko B 1:0 (1:0).

Závěrečné výsledky Slovenska na MS
Slovensko-Holandsko 13:4, Slovensko-Rumunsko 11:0.

Tabulky

MS v hokeji-Skupina B

1. Slovensko	7	7	0	0	60:15	14
2. Lotyšsko	7	6	0	1	65:16	12
3. Polsko	7	4	0	3	29:30	8
4. Holandsko	7	3	0	4	20:38	6
5. Dansko	7	3	0	4	30:28	6
6. Japonsko	7	2	0	5	26:45	4
7. V. Británie	7	2	0	5	19:35	4
8. Rumunsko	7	1	0	6	15:57	2

MS v hokeji-Skupina A-1

1. Rusko	5	5	0	0	26:10	10
2. Itálie	5	3	1	1	14:11	7
3. Francie	5	3	0	2	14:11	6
4. Kanada	5	2	1	2	17:16	5
5. Německo	5	1	0	4	11:20	2
6. Švýcarsko	5	0	0	5	10:24	0

Skupina A-2

1. USA	5	3	2	0	17:11	8
2. Finsko	5	3	1	1	22:14	7
3. Švédsko	5	3	1	1	17:9	7
4. ČR	5	3	0	2	14:9	6
5. Norsko	5	1	0	4	9:18	2
6. Rakousko	5	0	0	5	9:29	0

ME v kopané-Skupina 5

1. Norsko	6	5	1	0	14:1	16
2. Nizozemsko	6	3	2	1	15:4	11
3. Česká rep.	5	3	2	0	13:4	11
4. Bělorusko	5	1	1	3	5:10	4
5. Lucembursko	6	1	0	5	1:18	3
6. Malta	6	0	2	4	2:13	2

Kopaná-Česká liga

1. Slavia	23	15	6	2	41:14	51
2. Sparta	23	15	4	4	49:15	49
3. Brno	23	12	7	4	39:19	43
4. Liberec	23	13	2	8	39:36	41
5. Žižkov	23	12	3	8	49:28	39
6. Jablonec	23	10	3	10	32:26	33
7. Budějovice	23	8	9	6	21:20	33
8. Hradec Kr.	23	9	4	10	25:30	31
9. Ostrava	23	8	6	9	28:34	30
10. Olomouc	23	8	5	10	22:26	29
11. Drnovice	23	9	2	12	26:35	29
12. Plzeň	23	8	2	13	21:32	26
13. Cheb	23	7	5	11	23:37	26
14. Zlín	23	7	5	11	23:37	26
15. Bohemians	23	5	4	14	26:43	19
16. Benešov	23	3	3	17	18:50	12

Slovenská liga

1. Slovan	24	17	6	1	48:16	57
2. FC Košice	24	12	5	7	43:30	41
3. Trnava	24	11	5	8	37:24	38
4. B. Bystrica	24	10	6	8	38:25	36
5. Inter	24	10	6	8	31:34	36
6. DAC	24	10	5	9	27:27	35

B-skupina

7. Lok. Košice	24	9	3	12	36:46	30
8. Bardejov	24	8	5	11	33:36	29
9. Prievidza	24	8	5	11	22:37	29
10. Prešov	24	6	8	10	28:37	26
11. Humenné	24	6	7	11	27:41	25
12. Zilina	24	5	3	16	24:41	18

Z Bratislavy se pro Satellite hlásí Karel Drážďanský Rehabilitace slovenského hokeje

Když na Hod boží velikonoční (tedy tři kola před závěrem mistrovství světa „B“ skupiny v Bratislavě) porazili slovenští reprezentanti svého nejvážnějšího soupeře - Lotyšy - 4:3 panovalo nejen na stadiónu slovenské metropole, ale vlastně v celé Slovenské republice „boží dopuštění“, atmosféra, která se snad dá srovnat pouze s nadšením na čs. kluzištích po vítězných zápasech Československa nad Sověty. Celý stadión zpíval slovenskou hymnu, fanoušci jásali, v ulicích se zpívalo, tancovalo, radovánky nebraly konce. Už totiž po tomto čtvrtém vystoupení slovenských hokejistů bylo jasné, že se stanou vítězi šampionátu a v roce 1996 budou bojovat na vídeňském mistrovství světa A skupiny. A jejich vítězství bylo naprosto zasloužené, o tom nemůže být nejmenší pochyb. Pro většinu slovenských kolegů, kteří mne v Bratislavě přijali velice srdečně, byl však postup mezi hokejovou smetánku něco víc. Téměř nikdo se netajil názorem, že je pro slovenský hokej zadostiučiněním - rehabilitací. Po rozpadu Československé republiky chtěli totiž Slováci, stejně jako spoluzakladatelé Mezinárodního hokejové federace IIHF Češi, zůstat v „A skupině“ mistrovství světa. Nebylo to však možné, reprezentanti slovenského hokeje museli začít od píky. A to je bolelo. Tvrdili, že slovenští hokejisté nejsou o nic horší než reprezentanti České republiky. Ale nakonec se podrobili a v rozptýlení dvou let vyhráli jak skupinu C, tak nyní v Bratislavě Běčko. Navíc dosáhli i pěkného úspěchu na posledních ZOH v norském Lillehammeru, kde podlehl až v boji o 5. místo českému týmu. Třeba však dodat, že to byli čeští hokejisté, kteří pomohli slovenskému hokeji „na nohy“. Jasně to všem svým krajanům připomněl odborným článkem v deníku Pravda bývalý čs. rozhlasový reportér Štefan Mašlonka, který poukázal na to, že to byl Josef Maleček, který v době druhé světové války působil na Slovensku a tak dal vlastně místnímu hokeji první pořádnou „hokejovou výuku“.

Slovenský tým při svém bratislavském triumfu předváděl ve většině zápasů moderní hokej, se vším, co ho dělá tak atraktivní. Jeho hráči jsou rychlí, při čemž dobře kombinují a i střelecky byli na tomto turnaji na výši. Co bych jim vytkl (stejně tak jako můj přítel Štefan Mašlonka, se kterým jsem sedával na novinářské tribuně) je někdy přehnaná tvrdost, zbytečné fauly, které je stojí mnohá oslabení. Mužstvo Slovenské republiky má však ve svých řadách několik hvězd. Velkou posilou byl v Bratislavě Peter Šťastný, který svými zkušenostmi platil na hráče soupeře. Trenér slovenské reprezentace Petra „nasazoval“ jak při přesilovkách, tak i při oslabení mužstva. V každém případě tento „nejstarší mohykán“ mužstva Slovenské republiky vnášel do týmu klid a jistotu, dodával svým mladším spoluhráčům zdravé sebevědomí. Nebyl však jediným, kdo snesl to nejpřísnější měřítko. Vždyť slovenský celek má ve svém středu řadu profesionálů hrajících v zahraničí jako Otu Haščáka, Karola Rusnyaka a další, stejně jako vynikající pravé křídlo Miroslava Šatana.

Můj dojem je ten, že mužstvo Slovenska bude hrát i na mistrovství světa A skupiny roku 1996 dobrou roli, a na týmy jako německý, italský, francouzský či norský bude svou úrovní stačit.

Dlouholetý sportovní redaktor Svobodné Evropy Karel Drážďanský je nyní akreditován za náš list na MS ve Stockholmu, odkud budeme mít zpravodajství v příštím čísle.

Oba z Philadelphie: Jeden se loučí, druhý se těší

V minulých dvou týdnech hráli v Torontě dva naši hokejisté, kteří byli na začátku sezóny na soupisce Philadelphia Flyers. Vdresu Anaheimu Miloš Holán a v dresu Vancouveru Josef Beránek. Pro jednoho z nich 3. května sezóna skončila, druhý se chystá na Stanley Cup. Tak tedy nejprve Miloš Holán po zápase Toronto-
Anaheim (3:2):

MH: První třetinu jsme se snažili uhrát pokud možno bezbrankový výsledek, což se nám dařilo, ke zlomu došlo v druhé části hry, trochu nás poškodili rozhodčí, protože neodpískali postavení mimo hru na červené čáře. Toronto získalo náskok, který jsme již nedotáhli.

ABE: Jak vypadá srovnání Philadelphie Anaheimu?

MH: Philadelphie má řadu osobností, kdežto Anaheim staví výslovně na bojovnost.

ABE: Eric Lindros? Je to osobnost nebo je to spíše legenda a body získává, protože se hraje přes něj a má daleko více času na ledě?

MH: Je to skutečný profesionál, se vším všudy, včetně přípravy na na zápas. Je vidět na ledě. Je to vůdčí osobnost. Bojuje a hraje perfektně tělem.

ABE: Jak vypadá srovnání Jágra a Lindrose?

MH: Jaromír Jágr je chytřejší, inteligentnější technicky na vyšší úrovni, zatímco Lindros je silový hráč, který jede jako tank.

Kopaná-Nejvyšší soutěže:

ČR:23. kolo: Liberec-Jablonec 2:1, Plzeň-Sparta 0:1, Cheb-Benešov 4:0, Slavia Drnovice 2:0, Brno-Budějovice 3:0, Žižkov-Olomouc 2:0, Zlín-Bohemians 0:0.

Slovensko: 23. kolo: SKUPINA O 1.-6. místo: FC Košice-Inter 0:2, Trnava-Dunajská Streda 4:0, Slovan-Banská Bystrica 2:0 SKUPINA O 7.-12. MÍSTO: Bardejov-Prešov 2:1, Humenné-Lokomotiva Košice 0:0, Prievidza-Zilina 1:0.

24. kolo: A-SKUPINA (o 1.-6. místo): Slovan-Trnava 1:0, Dunajská Streda-1. FC Košice 0:1, Banská Bystrica-Inter 0:1, B-SKUPINA (o 7.-12. místo): Lokomotiva Košice-Zilina 1:2, Prešov-Prievidza 1:1, Humenné-Bardejov 5:2.

Výsledky ČR na MS A ve Stockholmu

ČR-Finsko 3:0, ČR-USA 2:4, ČR-Rakousko 5:2, ČR-Norsko 3:1, ČR-Švédsko 1:2.

ABE: Jaká je nálada v Anaheimu?

MH: Nášim snem bylo dostat se do play-off, ale nedařilo se nám venku. Nesedí nám tým jako Detroit, ale v domácím prostředí můžeme porazit každý tým v NHL.

ABE: Podmínky v Anaheimu?

MH: V Anaheimu se dostal hokej do popředí, protože americký fotbal se z města přestěhoval do San Diega. Stadión je plný a město hokejem skutečně žije. K tomu je to v tomto městě show, včetně skutečných Kačerů Donaldů na ledě. Já jsem osobně zde spokojený, protože mám šanci hrát a proto bych touto situací nerad měnil.

Po zápase Toronto-Vancouver (5:2) hodnotil utkání Josef Beránek takto:

JB: Byl to zápas velmi vyrovnaný s množstvím šancí, Toronto mělo v závěru více štěstí a zvítězilo. Vedli jsme v první třetině, ale v 32. minutě jsme inkasovali dvě branky, což byl zlom. Přesto jsme ještě vstřelili jednu branku a měli jsme příležitost vyrovnat. Zaplatili jsme za zbytečné chyby.

ABE: V této sezóně budeš pavěpodobně hráčem, který sehraje nejvíce zápasů v NHL, možná i 51, ačkoliv soutěž má pouze 48 kol, jak k tomu došlo?

JB: Philadelphie, kde jsem začal sezónu měla ze začátku odehráno více zápasů než Vancouver, kde jsem hrál druhou polovinu soutěže.

ABE: Jak bys srovnal Philadelphii a Vancouver?

JB: Philadelphie je město, které se mi velice líbilo. Osobně mám raději Ameriku než Kanadu, ale Vancouver je také hezké město. Po hokejové stránce jsou to obě mužstva, která hrají špičkový hokej Philadelphie je na čele divize, Vancouver byl vloni ve finále Stanley Cupu, každé mužstvo má však zcela odlišný styl hry, Vancouver hraje více evropským způsobem, ale to platí o celé Smythově divizi.

ABE: Jak se daří střelecky?

JB: Není to jako vloni na začátku sezóny, kdy jsem měl raketový nástup, ale zase to není nejhorší. Hodně záleží na tom, kolik dostanu času na ledě. Když někdo hraje hodně přesilovky, tak se to projeví i střelecky.

ABE: Co očekáváš od Stanley Cupu?

JB: Nechám se překvapit, ale kdybychom se jako tým dostali do finále Stanley Cupu jako vloni, tak budu spokojen.

S Milošem Holánem a Josefem Beránkem hovořil Aleš Březina.

CZECHOSLOVAKIA

Pomozte tělesně postiženým v ČSFR

Znamky z dopisů a pohledy
z celého světa posilejte
na adresu:
Magda Nováková
Masarykova 156
691 64 Nosislav

Nocleh v Českém Krumlově

Penzión Běla

Běla Dvořáková,
Latrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011-42-337-4764

CLASSIFIED

Čtěte
Český zahraniční
časopis

POLYGON

reportér Západ

POLYGON (Západ)

Box 9021

OTTAWA, Ont. K1G 3T8
CANADA

Redakce v Kanadě

šéfredaktor
Miloš Suchma
tel.: (613) 824-7439
fax: (613) 834-8757

Pomoc českým sirotkům v Chorvatsku

Pokud máte zájem o sponsorování
některého z českých sirotků z oblasti
chorvatského Daruvaru, obraťte se
telefonicky na Tomáše Heřmana.
Tel.: (416) 234-0834.

Překlady, výuka češtiny a slovenštiny, konzultace skupin i jednotlivců.

Odborně a rychle za
výhodnou cenu.

H. & J. Smithin

Telefón: (905) 841-4415

509-9

TATRY FLORA

Chcete darovat
kytičku kvetov
svojim najbližším
na Slovensku?

Volajte: (905) 821-7822!
Zariadime!

Toto číslo bylo dáno
do tiskárny v úterý
2. května 1995 v 13:52